

Tiringer Tündi

Emberek vagyunk

Tizenhárom novella

TARTALOM

Törpe
Cyber-házasság
A tanítónő és a nővér
C. Kisasszonynak
Gyermekima 1.
Gyermekima 2.
Képek I.
Képek II.
Álom
Szörnyűségek
Botrány Hollandiában
Mindennapi történet
A rab

Törpe

A HÉV Szentendrére közlekedő járatán ült Koppaunek bácsi, kockás szatyorral a kezében. A békásmegyeri piac aktív szabadidős elfoglaltsága után a Duna áradását tervezte megtekinteni. Gyönyörűen süttött a nap, helyén volt minden és mindenki. Mivel betegeskedő felesége távol maradt a mai kulturális programtól, nyugodt szívvel játszhatta a kancsal öregembert, és bámulhatta meg a fiatal lányok ki-kivillanó testrészeit.

Koppaunek bácsi alapjában véve elégedett volt, amikor is valaki csúnyán belerondított ebbe a fene nagy nyáreleji idillbe. Az Árpád híd megállóhelyénél ugyanis felszállt Feri, harmincas médiasztár és cirkuszi fellépő. Hanyagul odament az egyetlen helyhez, amely szabad volt, és megtámasztotta magát az ülésel. Ő is a lányokat stírolte.

Koppaunek bácsi elméjében valamifajta jól ismert tiltakozás tárgyiasult Feri személyében. Enyhe vérnyomás-emelkedést tapasztalt és lüktető nyaki ütőeret. Ősz homloka egészen elvörösödött. Sokáig tűrt, aztán végül kirobbant belőle a szó:

- Miért nem ül fel rendesen az ülésre, fiam? - itt még próbált valamifajta atyáskodó mosolyt is arcára erőltetni.

Feri felhúzta a szemöldökét, szigorú arcát az öregre biggyesztette. Hatásszünetet tartott, mielőtt megszólalt volna.

- Mert törpe vagyok.

- Nem ezt kérdeztem! - Koppaunek úr már belsejében remegett a dühtől - Azt kérdeztem, miért nem ül fel rendesen az ülésre?

Feriben elhatalmasodott harmincöt évének összes, atrocitásokból eredő keserősége. Szemöldökét újra felhúzta, de most már egy meglehetősen gonosz mosoly is megjelent szabályos, kocka alakú arcán.

- Mert nincs kedvem, Öreg! - kicsit előre is hajolt a nyomaték kedvéért.

Szemeivel végigpásztázott a HÉV nyár-lelkű utasain, aztán kibámult az ablakon. Halkan füttyörészni kezdett.

Koppaunek bácsi átmenetileg feladta a harcot, ő is a Dunát nézte, de valahogyan elmaradt az élmény, amit erre a napra szánt önmagának, átélésre.

A folyó nem volt magasabb most, mint bármelyik május végi nyárelőn. Ezen is felháborodott. A feleségét kezdte el okolni. Ha Marika most itt volna, rátenné szép, idős kezeit az övére és halkan-csendesen azt mondaná: „Hagyd, Géza! Ne bántsд ezt a fiút, nem tehet róla!” De Koppaunekné pont ma szenvedett a magas vérnyomása okozta lábduzzadástól, és tette meg azt a bátor lépést, hogy nincs jelen, itt, Békásmegyer és a Batthyány tér között, vele, Koppaunek Géza, nyugalmazott földrajz-biológia szakos tanárral.

A férfi végképp elkeseredett, és ezzel elvesztette lába alól a talajt. Már nem érzett erkölcsi gátat maga körül. Ahogyan ránézett a Dunára, tudta, nem bírja abbahagyni. Rámordult a szemben ülőre.

- El fog esni! Üljön fel rendesen az ülésre! - az egykor félelmetes fekete szemöldökei helyén ritkult fehéreket szigorúan összevonta. Ettől leginkább bosszantóvá vált.

Feri összevonta a mellkasán a karjait, megmozgatta rajta a tetovált bicepszet.

- Ne szórakozzál, Öreg! - emelte fel a hangját.

Valaki a szomszédos ülésorról éles hangon bekiabált.

- Hagyja már azt a szerencsétlent békén! Vén bolond!

A közfelháborodás is egyre nőtt. A tömeg morajlott. Megzavarták békés, délelőtti szabadságos-napfényes idilljét.

Koppaunek bácsi újra támadásba lendült. Odafordult a törpe mellett ülő szemüveges, vékony, félénk kisfiúhoz. Nyugodt, halk, jó-pedagógus hangján szólította meg a gyereket.

- Mondd, kisfiam, hogy hívnak?

- Neumann János Csaba - suttogta a kisfiú.

Feri felröhögött. Odafordult a kicsihez. Azt akarta mondani, hogy „jó voltál, fiam!”, de elakadt a szava, amikor tekintete egy gyilkos női szempárba fúródott. Anyuka szemben ült vele, és igyekezett a lehető legrondább nézést produkálni.

„Francba, ezt a kölköt tényleg Neumann Jánosnak hívják!” Feri bocsánatkérően biccentett a felbőszült anyuka felé. Ha Neumann, akkor Neumann. Demokratikus világot élünk...

De a szomszédos ülésoron nem csillapodott a vad röhögés. Gimnazisták ültek szépen egymás mellett, a lányok meg rajtuk. Anyuka cérnavékony hangon átkiabált nekik.

- Min röhögtök! Neumann János híres, magyar származású tudós volt!

Feri próbált komolyan bólogatni. A srácok már gurultak a jókedvtől. A kisfiú elsírta magát, és odabújt az anyjához. A féktelen jókedvnek két idős hölgy is igyekezett véget vetni.

- Elég, fiúk! Micsoda kamaszok ezek! Te, Bözsi! Ezek mobiltelefonálnak meg drogoznak. Ettől ilyen fegyelmezetlenek. Az unokám is...

Folytatta volna, de akkor egy fiatal apuka, bébihordóval a mellkasán, rájuk kiáltott.

- Süket öregasszonyok! Mit tudnak a mai világról, ezek a gyerekek már úgy kezelik a számítógépet, ahogy maguk sosem fogják! Okos fiúk ezek és szabadok! Ezek nem meneteltek piros nyakkendővel a nyakukban, zászlót lengetve! Ez már egy másik generáció.

Az apukára egy ötvenes, jól megtermett hölgy válaszolt, valami olyasmit, hogy ejnye, fiatalember, én is számítógépen dolgozom az irodában, és este bizony a New Yorkban élő lányommal csetelek, de hangját elnyomta a tömeg, akik mind találtak a másik szavában, viselkedésében, öltözködésében és egyáltalán, létében kifogásolni valót.

Koppaunek bácsi a fejét csóválta, aztán sűrűn „pardonozva” elcsoszogott kockás szatyrával az ajtóig. Feri, a törpe ment utána, és megtámasztotta hátát a kapaszkodóban. Nyugodt arccal stírozta az öreget.

- Maga is Békásig megy?

- Ja, ja, fiam! Leszálok. Mit szól ehhez a bolondokházához? - biccentett a féktelenül üvöltöző és egymást köpködő tömegre.

- Felháborító, mennyi előítélet van ma ebben az országban! - mosolyodott el Feri.

- Na, hallja! - sommázta Koppaunek bácsi. - Még jó, hogy Marika, a feleségem nincs itt. Tudja, nem bírja az erőszakosságot.

Együtt szálltak le. Az öreg a piac felé vette az útját, Feri a lakótelepnek vágott neki. Újra sütött a nap.

Cyber-házasság

Karcsival a Fővárosi Bíróság épülete előtt futottam össze. Ezeregy éve nem láttuk már egymást. Az azóta eltelt 10 esztendő rányomta bélyegét az ürgére. Kicsit kopaszodott. Egy hatalmas, kockás sál tekergőzött utána az elvadult őszi szélben. Valamifajta kozmikus kisugárzásból kifolyólag feketére és barnára aszott falevelek keringtek egész különös lénye körül. Sírsgagot árasztott. Jobb lábával már fent volt a hosszú lépcsősoron, kezével intett, jelezvén, hogy megismert. Odaléptem hozzá. Hosszú kabátom szárnyai, mint Drakula köpenye száguldottak utánam.

- Hello, Karcsikám, mi van veled? - kérdeztem, a szokásos férfi-beszélgetést megkezdve.

- Ne is kérdezd, Tamás! Hosszú történet.

A Bíróság zordon-morcos, szürke ábrázatára mutatott. A kapuzat most éhesen ásító szájnak tűnt. Kezdem úgy érezni, hallucinálok.

- Sietsz? - tettem fel a kérdést, egyre elkeseredettebben harcolva a széllel. Felettünk beborult az ég, attól tartottam, esernyő nélkül csúnyán megázom.

- Annyira nem - leengedte kilométeresnek tűnő sovány kezeit. Tanácstalanul bámult bele a köztünk hirtelen fennállni készülő csendbe.

- Beülünk egy kávéra? - az utca túloldalára mutattam, egy barátságos mokkaszín épületre, nagy reklámtáblával a homlokzatán.

Karcsi bólintott, és pillanatokon belül már - kezeinket dörzsölgetve keltve életre - a kerek márványasztaloknál ültünk. Fiatal pincérnő jött, csípőjét álmoságában is megingatva előttünk. Barátom maga elé bámult, a homlokát ráncolta és hosszú, ápolt ujjjaival a halántékát nyomogatta. Fejfájás kínozhatta. Helyette rendeltem hát, két feketét és egy hamutálat. Mikor már éreztem, hogy kínossá válik a történet, köhintve egyet megkérdeztem tőle.

- Szóval, mit csinálsz a Bíróság előtt? - a válasz egy elkeseredett pillantás kíséretében jött.

- Nem előtte, benne! - majd kezét az asztal lapjára eresztve - Gyermeektartás.

Mosolyogva néztem a pasast. Karcsi volt az osztály későn érő típusa. Mindig és minden körülmények között csak és kizárólag egy valami kötötte le ifjonti energiáit: a számítógép. A lányok elmentek mellette, annak ellenére, hogy nem volt satnya gyerek, csak valahogy érezték, a srác fejében általában egyesek és nullák forognak. Tisztelték inkább és csodálták. Ha elromlott valami a gépen, odahívták, és ő segített nekik. A csajok ilyenkor körbedongták, csokit hoztak neki, széket toltak alá. Aztán szétrebbentek, mert Karcsi mindig bebújt a földöntúli ábrázata mögé. Alkotott.

A főiskolán aztán nagyon szerelmes lett. A lány irodalmat hallgatott egy másik egyetemen. Karcsit teljesen megbabonázta. Hiába ültünk nála órákig, a szobájában, ami egy speciálisan berendezett cyber-barlangnak tűnt leginkább. Ő csak nézett kifelé az ablakon, bámulta az utcát, hátha jön a lány. Megszólítani nem merte.

Aztán egyszer csak tettünk róla, hogy megjelenjen abban a szobában. Azt gondoltuk, majd elszórakoznak egy kicsit, és végre visszaáll a világ egyensúlya, visszakapjuk Karcsit és a megoldásokat azokra a kérdésekre, amelyeket a játékok és programok világa tett fel nekünk, és amelyet egyedül ő tudott igazán orvosolni.

Tévedtünk. A lány maradt, és mi három év múlva hiába hülyéskedtünk az ódon református templom falai között, hogy na, lám, elvesztünk egy cimborát, Lilla elvitte a havert. És elfelejtette visszahozni.

- Lilla? - kérdeztem, mint aki egyáltalán nincs tisztában a dolgokkal.

- Jól van. Bár nem beszél velem egy hónapja. Hazaköltözött az anyjához a gyerekekkel. A lányom visít, ha meglát. Mintha bűnöző lennék.

Aztán, mint akinek már úgyis minden mindegy, szegény fiúból elkezdett ömleni a szó: „Az úgy kezdődött, hogy van ez a program, tudod, ami megkeresi a régi ismerőseidet. Felfedeztem és gyorsan nőtt azoknak a száma, akikkel újra felfedeztük egymást. Nagyon tetszett.

Aztán jött Anna. Tudod, általánosban egy osztályba jártunk. Te sem tudod? Na, én is így néztem, mint te most, amikor feltűnt a hálón. A kép sem mondott semmit. Egy jó kis csaj nézett szembe velem, kifestve, a harmincas évei elején. Dobtam neki egy mailt, megtudjak legalább valamit, de napokig nem jött választ. Aztán egyszer csak elkezdtünk levelezni. Eleinte a régi emlékeket idéztük fel, aztán azokat meséltük, amelyeket nem közösen éltünk át. Meséltem rólatok is. Meg hogy mióta Lilla van, meg a gyerekek, csak a cégnek élek. Éjjelnappal dolgozom. Sokszor a reggeli tárgyalásra is az irodából megyek. Panaszkodtam neki, ő megértett. Órákig ápolta a lelkemet és nekem jól esett. Utoljára anyámmal volt ilyen. Szegény, Isten nyugosztalja, már két éve elment. Köszönöm, már túl vagyok valamennyire rajta, tüdőrák.

Szóval egyre inkább függővé váltam Annától. Reggel rohantam be az irodába, hogy megnézzem, vár-e üzenet. Mindig várt. A napi jókívánságaival indult a nap. Hogy ő mit csinál? Nem tudom, azt hiszem, háztartásbeli, vagy mi. Féjrnél van, egyébként és van egy fia. Nagyon szép gyerek, büszkék is vagyunk rá, mert sorra nyeri az iskolai futóversenyeket. Rövidtáv, igen. Két arany, egy ezüst, egy bronz. Eddig. Fejlődik a kölyök. Folytatván a történetet, Lilla eléggé féltékeny típus. Egy idő után otthon már nem mertem behozni a programot, mert azonnal összevesztünk. A gyerekeknek sem jó, ha így látják a szüleiket, ugye. Úgyhogy inkább bent maradtam túlórázni. És beszélgettünk, hosszú órákon keresztül. Az ő férje mit csinál? Diplomata, járja a világot, sosincs otthon. Szerintem lényegtelen.

Aztán egyik este egyszerűen a kimerültségtől elaludtam a székemben, bent az irodában. És kiléptem a testemből. Végighaladtam a Rákóczi úton, ráfordultam a Hidra és átmentem Budára. Felkúsztam a Hegyen és egy villa ablakában találtam magamat. Ott feküdt. Az oldalán pihent, egy könyv volt a kezében. Vöröses homályban, fekete hálóinge misztikumában úgy vonzott, mint valamiféle titkos ragadós anyag. Letette a könyvet és csápszerű, hosszú karjaival magához húzott. Szőke hajába belevesztem és fuldokoltam, de akkor vettem észre, hogy én is meztelen vagyok. Akkor már nem volt visszaút, érted, mire gondolok. Öleltem és ő hangosan ölelt. Az egész vad hömpölygés volt, áradó folyam, amibe belevesztem. Hajnalodott, amikor otthagytam, erőszakkal kitépve magam belőle és rohanva a kihalt utcákon. A Dunánál belendültem és ugrottam egy fejest a hűvös vízbe. Úgy szeltem át a folyót, hogy halak és hajók úsztak el felettem, ahogyan testem minden porcikája megfeszített állapotában kettéhasította a vizet. Amikor kimásztam a túlparton nekilódultam a Rákóczi út forgatagának. Már éledt a város, de senki nem vette észre, ahogyan elszaladok mellette, pucéran. Mire az

irodába értem, a vízzel kevert izzadság elöntötte a liftet. A kinyíló ajtó kiengedett vele együtt. Koós kollegina szállt be az ötödiken, de ő sem vett észre semmit. Viszont levette a bugyiját és a retiküljébe tette. Az igazgatói szinten szállt ki. Hamarosan megérkeztem a saját szobámba és felébredtem. Azon kívül, hogy vizes volt az ingem, semmi különös nem éreztem. Talán a hal, ami az ingujjamból szökött ki, és nagy káromkodások közepette elsökdelt az akváriumig, talán az figyelmeztető jel lehetett volna. Hogy mire? Arra, hogy már réges-régen bigámiában élek, hogy becsaptak.

Ennek pontosan egy éve. Egy hónapja kaptam ezt a bírósági felszólítást, jöhetek, mert Hofferné Tóth Anna gyermektartást követel rajtam, három hónapja megszületett leánygyermekünk, Tóth Boriska után. Tamás, ez egy örület! Még nem is láttam a gyereket. Persze, a házasságom ezt nem élte túl.”

Mesélt volna még, de ahogy a kezemben elalvó cigarettámat letettem, kizökkent, és ránézett az órájára. Ijedten vette elő a pénztárcáját, és dobta az asztalra a két kávé árát, majd szabadkozva elrohant. Ültem még egy darabig, néztem az ajtót, amely oly irreálisan csapódott be köztem és az utcán átrohanó lénye között.

Mobiltelefonom csörgése ébresztett fel kábulatomból. A titkárnőm volt az.

- Bíró úr, merre van, tizenöt perc múlva tárgyalás.

- Mit is tárgyalunk? - kérdeztem.

- Hofferné Tóth Anna kontra Szabó Károly. Gyermektartás. Genetikai vizsgálat megérkezett, mondjam?

- Mondja.

- Pozitív, az apa Szabó Károly. Itt van, Bíró úr? Halló. Halló.

Leejtettem a készüléket az asztalra. Az előttem álló virágvázában egy aranyhal a hasát fogta, és meg-megrázkódott a nevetéstől. Mit nevetett, röhögött! Fuldokolva bugyborékkolt a kissé használt vízben.

A tanítónő és a nővér

„Gyorsvonat érkezik Szombathelyről, a hármasként vágányra. A vágány mellett kérjük, vigyázzanak! A vonat továbbindul 8.25 perckor Budapest, Keleti pályaudvarra. A vágány mellett kérjük, vigyázzanak!”

Amikor a tanítónő megérkezett Farkaspusztára, ijedten nézett körül az aprócska vasútállomáson. Kisvárosi lány volt, jeles diplomával a zsebében. Böröndjét szinte öntudatlanul ejtette a földre. A távolság kutatta. A dunántúli dombok, még-éppen-hogy-zöld fái elállták az utat, mint vidám, mókás kiskatonák. Minden zsigerében érezte, hogy ugratják őt. Az Orvost kellett volna látnia a poros úton, de nem jött senki, aki egy ilyen fontos emberre emlékeztetett volna.

Amikor megcsörrent a mobilja, annyira irreális volt a gép hangja, hogy rácsodálkozott a technika meglétére. Gyorsan a retiküljében kezdett kutatni. Meglelte a készüléket és beledobogott a szíve.

- Kóti Anna, tessék.

- Kisasszony, Dr. Faragó vagyok, az orvos. Nem tudok magácskáért menni, mert a Kolompárnéért nem ér ki a mentő. Muszáj itt lennem, mindjárt megszülni. Kiküldtem a Pistát magáért.

Annyira zaklatott volt és oly nagyon zavart, hogy el is felejtette megkérdezni, mégis, ki az a Pista. Erőtlenül engedte le a kezét, és belekapaszkodott a hatalmas bőröndbe. Kerekei voltak ugyan az eszköznek, ő mégis fájdalmasan húzni-vonni kezdte maga után, be az állomásépület elé, ahol egy elárvult állt magányosan, a falnak támaszkodva. Melléállította a csomagját és újabb felfedezést tett: egy vízcsapot. Odament, elfordította a lassan mozgó, öreg kallantyút, és nagyokat kortyolt a hidegségből. Torkán keresztül lüktető elméje is kezdett megnyugodni.

Egy árnyék zavarta meg, ijedten egyenesedett fel. Megigazította a szoknyáját, mintha már nem lenne amúgy is minden mindegy. Egy magas, izmos, fiatal legény állt mellette, egészséges barnára sülve. Kezét nyújtotta a még mindig zavarban ácsorgó tanítónő felé.

- Farkas István - mutatkozott be illedelmesen.

Na, ez az a híres Pista, gondolta Anna és elmosolyodott magában. Megszorította a vaskos kezét. Csodálkozott, milyen puha a fiú bőre, valahogy egy kérgesebb tenyérre számított. Más volt az elképzelése a falusi legényekről. Új felfedezése szégyenérzetet keltett benne és füle tövéig elvörösödött. A férfi azonnal félreértette.

- Jöjjön, elviszem a szállására, kocsin - mondta csendesen.

A szél belekapott a hajukba, a nap beletűzött a szemükbe. Nevetésre ingerelt minden. Anna jól érezte magát Pista mellett, és megállapította, hogy az első pillanattól kezdve valamiféle új, ismeretlen kontaktus vibrál kettejük között; és amikor később elgondolkodott ezen, „közönséges testi vágyak” definiálta azt.

Nem sokáig utaztak, a falu mindössze pár utcácskából és néhány ide tartozó tanyából állt. A szállás - egy igazi tanítólakás - és az iskola egy épületben volt, amelynek műemlék jellege nagyon tetszett a tanítónőnek. Megnyerő volt számára a ragaszkodás azon módja, ahogyan a régít átmentették az újnak, ahogyan a múlt - az egykori gyermekek lelkei - át-átjárták a falakat. Megsimogatta őket és bemutatkoztak egymásnak.

A lakrész egyébként két kisebb szobát tartalmazott, és egy pici konyhát, valamint egy még annál is kisebb fürdőszobát az illemhellyel együtt. Mielőtt Anna megérkezett, gondos kezek kitakarítottak és kiszellőztettek, ez érezhető volt a helyiségek friss virágillatán. Tetszett neki ez az egész.

Pista elbúcsúzott tőle azzal, hogy a doktor úr nemsokára itt lesz, Kolompárné a hatodik gyerekét szüli, nem húzódhat el olyan nagyon az egész. Anna elkezdte kipakolni a bőröndöt. Mondták, bútor ne hozzon, úgy gondolta hát, majd szépen apránként hozza el a szülői házból a dolgait. Ruhákat, tisztálkodó szereket rejtett a táskája, és egy-két fényképet, a családjáról, amelyeket elsőként helyezett el a régi szekreter tetején.

Pár óra elteltével megérkezett dr. Faragó, háziorvos és polgármester egy személyben. Könyéken ragadta a lányt és azonnal mesélni kezdett. Barátságos mosolyában egyszerre bujkált biztatás és lelkesedés

- Itt kevés a gyerek - mondta -, egy osztály van, de ragaszkodunk az iskolánkhoz.

Az osztály szeptemberben 25 fővel indul majd. Négy első osztályos, 11 második, 11 harmadikos és 9 negyedikes tanuló a várható létszám. A felsősök Győrbe járnak az iskolabusszal, ott van legközelebb iskola. Az itt maradó kicsiket Anna tanítja majd.

- A lakosság közel fele roma származású. Nem könnyű velük, nem szeretnek iskolába járni - az orvos mosolygott, bármiről esett is szó. - De majd maga, kedves, ezzel a gyönyörű mosolyával, kedvességével. Félig roma, ugye?

- Az édesanyám, igen - sütötte le Anna fekete szemeit. Az édesapám magyar.

- Igen, a híres Kóti doktor, sok tanulmányát olvastam a személyiség fejlődésének témájában. Az édesapja kitűnő pszichiáter.

A tanítónő örült, hogy ismerik az apját. Ez valamiféle biztonságot adott ebben a furcsa, régmúltat idéző világban. A doktor tovább kérdezett.

- Édesanyja mivel foglalkozik?

- Óvónő. A lakótelepi óvodában, Szombathelyen.

Talán nem erre a válaszra számított a másik, de szemmel láthatóan meg volt elégedve. Készülődött, elnézést kért még egyszer a késésért és Pistáért, aztán elindult hazafelé. Nem kellett messzire mennie, csak a szomszéd utcába.

Ekkor - valahol máshol - lépett be Ivett azon a bizonyos ajtón, amin akkor nem kellett volna. Meglátta George-ot, amint fekete üstöke, mint valamifajta irreális kókusz-torzó megjelent a lepedő tengerében. Az asszony hatalmasat ordított és lecsapott. Sorra tépte fel az összekuszálódott textil-rétegeket, miközben könnyei összefolytak a kétségbeesés izzadtságának keserűségével. A másik, ott a hófehér takaróréteg alatt megállt, majd megpróbálta lefogni őt. Nem volt egyszerű feladat a kapálózó Ivettet jobb belátásra bírni.

- Megörül! Ivett megörül! - kiabálta George. Erős, hatalmas afrikai ősoktól örökölt karjai láncként szorították az asszonyt. A párna felől ismerős sírás hallatszott. Ivett elcsendesedett, majd együtt zokogott a hanggal.

- Péter, kisfiam, Peti! Ne haragudj a mamira, kérlek!

Nőnek nyoma sem volt. Se ismerősnek, se ismeretlennek. Ivett elszégyellte magát.

A pöttömnyi izzadt fejű tejsokigyerek kétségbeesetten, no, és meglehetősen árván ült a nagypárna tetején. Teli torokból kiabálta szét az őt feszítő nagy ijedtség összes borzalmát. George elengedte az asszonyt, leszállt az ágyról, belebújt a papucsába, aztán megfogta a gyereket és szorosan magához ölelte. Zsebkendőjét vett elő a nadrágzsebéből és kifújta a kicsi orrát.

- Nem tudott aludni - mondta tárgyilagosan. - Játsoztunk. Már ez is baj?

Odaadta a gyereket az anyjának, majd gyors léptekkel kiment az udvarra. Szinte nem látszott más a szombathelyi kertvárosi éjszakában, mint hatalmas, robusztus alakja és a szélfúttá fehér ing, ami rajta volt. Ivett tudta, hogy most valami végleg elszakadt, de nem igazán akarta elhinni. Visszavitte Pétert a szobájába. Absztrakt-hihetetlen fáradt-szomorú éjszaka volt. Könnyekből fakadó silány borzalom. Az asszony úgy érezte, mindez elősze lehet egy tragédiának.

Ivett pillanatokon belül nyugodtan aludt számára nélkülözhetetlen altatói hatására. George elővette a telefonját, nem csörgött sokáig.

- Forrai - trillázta egy, a napszakhoz mérten túlságosan vidám női hang.

- Itt George beszél. Otthon vagy, Kati?

- Otthon, miért?

- Átmehetek?

- Gyere. Rossz a kaputelefon, csörögj rám, ha ideértél.

Ment. Összepakolt pár cókókot és ment. Sietett, de előtte egy cetlire gondos szöveget fogalmazott, a magyar nyelvtan rejtelveivel küszködve, koncentrálásában erőteljesen odanyomva a ceruzát a papírra: „Be kellett mennem kórházba, reggel jövök. G.”

Tíz perc alatt átért a város másik oldalára. Kétszer megnézte, hogy bezárta-e a kocsit, aztán megsörgette Katit. Az azonnal lesietett az emeletről. Pizsamában volt, és nyuszifülek virítottak rózsaszín papucsán. A férfi elmosolyodott a látványra.

- Karcsi nem lesz dühös? - kérdezte.

- Két napja elköltözött - Kati zavartan körözött a papucsával a földön. A nyuszifülek követték a mozdulatot, mint egy gyermek plüss játékszere.

- Sajnálom - toporgott George a kapuban.

- Á! - legyintett bosszúsan Kati. - Legalább nem itthon iszik.

Akkor eszmélt rá, hogy nem engedte még be a férfit. Gyorsan betuszkolta a kapun, és előresietett a lépcsőn. George már többször járt Katinál, de ezúttal olyan érzése támadt, mintha nem is ugyanabba a lakásba vezették volna be. A bútorok java része hiányzott, és még valami - az állandó állott alkoholszag eltűnt a helyiségekből. Helyette gyertyaillat csapta meg az orrát, vanília és fűszerek keringtek a szobákban. Otthont idéző csoda-éjszaka, afrikai varázslat.

- Nagyon meleg jön be, becsukjam az ablakot? Bekapcsolhatnám a ventilátort! - szabadkozott az asszony.

- Ne! - kiáltott fel a férfi, nem akarta, hogy elmúljon a hirtelen jött, ismerős érzés. Kati megszeppent arcát látva gyorsan hozzátette: - Maradjon inkább minden így!

Később ültek a két nagy fekete fotelben, és teát ittak. Hallgattak nagyokat és értették egymást beszéd nélkül is. Még később vokális kommunikációjuk csendes elmélkedés, átvitt mámor. A fotelekben érte őket a reggel. Egyiket a szoba egyik pontjában, a másikat a másikban. A teásbögrék már hidegek voltak.

Eltelt egy év, és Kóti Anna, farkaspusztai tanítónő már a fegyelmi bizottság előtt állt, szörnyű vádakkal, melyek szerint nem látta el rendesen a munkáját, elhanyagolta a közoktatást. Mi több! A gyerekeket. Keserű szájjal, izzadt tenyérrel gyűrögetett egy papírcetlit, de senki nem tudta, miért. Végighallgatta a megyei szaktekintély hosszúra nyúlt monológját, majd csendesen válaszolt: nem kívánt fellebbezni.

Visszament a tanítólakásba csomagolni. Az ajtót nyitva hagyta, mert Pistát várta, de az nem jött; helyette a késő nyári levegő üresen rezgett, port kavart az éles szél.

Anna megvonta a vállát, és elsírta magát. Utálta a könnyeit, letörölte őket, szétmaszatolta a nedvességet az arcán. Vékony ajkait makacsul összeszorította, és éppen bevágta a ruháit a bőrdíjába, amikor hirtelen elsötétült a bejárat. Nagyot dobant a szíve, gyorsan megpördült a sarkán. A tanítványai álltak az ajtóban, mint az orgonásípok. Mindegyik szép ruhát viselt, és ezúttal feltűnően tiszták voltak, sötét bőrükön világított a színes, keményre vasalt textil.

Kálmánka, a legkisebb első egy hatalmas csokor őszirózsát szorongatott a kezében. Valahogy látszott rajta, hogy női kezek gondos válogatásának eredményei a bólogató hatalmas temető-virágfejek. A kisfiút meglökték a többiek, így hatalmasat lépett Anna felé. Amaz ösztönösen leguggolt, hogy elkapja.

- Eztet a csokrétát idesanyám kötötte, de mink hoztuk a Tanítónéninek - kántálta a gyerek.

Nem mozdult. Anna sem. Nézték egymást, mint egy furcsa színdarab Godot-szereplői, aztán, mint aki rémálmából esik újra a földre, kinyújtotta a karját, hogy elvegye az ajándékot. Kálmánka beleszaladt a nyakába, akkor már zokogott, göndör fürtjei átizzadtak nagy bánatában.

- Édes drága Tanító néni! - csak ezt mondogatta.

Aztán jöttek a többiek és ölelték, csókolgatták, simogatták hosszú haját. Jajgattak, ahogy a felnőttektől látták a fájdalom megélésének ősi rítusát.

Sokáig tartott a búcsúzkodás, aminek Dr. Faragó, az orvos vetett véget. Csendes szigorúsággal lépett oda hozzájuk.

- Szaladjatok haza, no - kergette el a gyerekeket. Megremegő hangjában meghatottság bujkált.

Anna ottmaradt újra, árván, a durva hajópadlón térdelve. Az orvos-polgármester felsegítette a könyökénél fogva.

- Siessen, lekési a vonatot - mondta a bajsza alatt mormogva.

- Már lekéstem - jött a válasz, miközben a tanítónő, száz év gyötrelmével a csontjaiban feltápászkodott.

- Akkor meg kell várni a délutánit.

- Én már azt is lekéstem.

Dr. Faragó zavartan nézett Annára. Amaz megsimogatta az öreg vállát, ahogyan a sokat ért öregasszonyok szokása volt. Bölcs, öreg szemei gyűlölettelenül csüngtek a polgármesteren. Becsukta a bőröndöt, elhúzta a cipzárt, annak mondta.

- Egy másikkal megyek tovább.

A Dunántúl másik felén, egy modernizált kórházi szobában Kati kihúzta a gépet, és elkezdte leszedni az átszott kezek pergamen-ereiről az infúziót. Kisimított az öregasszony homlokából egy tincset. „Nem mintha ez már számítana neki.” - gondolta. Megigazította a karokat és a szemhéjat - félig nyitva maradt az egyik. Aztán ráhúzta a fehér lepedőt a fejre, és szokásához híven keresztet vetett. Az ágy végéről levette a kórlapot.

Kifelé menet nem nézett vissza, becsukta az ajtót. Köszönt Dr. George Farahnak, és elindult a nővérszoba felé a hátsó lépcsőn keresztül. A lift napok óta nem működött. A lépcsőház zárt tere kísértetzajként visszhangozta a halott asszony lányának nyögdecslésbe fulladt sírását.

A fordulóban megállt és a falhoz simult, megremegtek a térdei. Karcsi, a férje állt vele szemben, vérben forgó szemekkel. Két vállánál fogva szorította oda a zöld csempékhez.

- Te ribanc! - üvöltötte bele a gyötrelembe.

Meddig verte, arra már nem emlékszik, csak arra, hogy elájultában látta, ahogyan a Professor úr hihetetlen haragtól megnyúlt hetvenéves teste nekifeszül Karcsinak.

Aztán a nővérszobában ébredt. A kolléganők néma rendben tettek-vettek a helyiségben. Senki nem szólt hozzá, gúnyos kényszermozgások, összekacsintó női szemek, vigyorgó szájak ösztüzeiben feküdt. A Professor megnézte a pulzusát, és a valószínűleg veleszületett, jótét mosolyával felsegítette az ágyon.

- Túl fogja élni - mondta csendesen. Bölcsint hozzá, bölcsen. - Egyszer én is túléltem.

- Egy verést? - Kati próbált vicces maradni, ami meglehetősen nehéznek tűnt felrepedt ajka mögül.

- Nem, egy házasság végét, kollégák megvetését, menekülést a munkahelyemről.

A Professor az utolsó mondatot belesuttogta az asszony fülébe, aztán megpaskolta Kati karját, és lesegítette az ágyról.

- Menjen! - mondta. A többi nővér előtt jól megszorította a kezét. - Kolléganő, aztán csak motiváltan, célratörően abban a másik kórházban. Ott is legyen ilyen kedves, mosolygós, mint itt volt. És továbbtanulni! - a mondat végét jól megnyomta, fontossága miatt.

Kati majdnem elsírta magát. Ez az állapot kísérte, amíg kijutott az állomásra, egy torokszorító érzés, amelyet csak azok ismernek, akik legalább egyszer elhagyták szülőföldjüket és búcsút intettek a településnek, ahol felnőttek, amelyet fizikailag el lehet veszíteni, de a lelkükből kiirtani sohasem.

A vonatig még volt egy fél óra. George-ot várta, kikísérhette volna, könnyebb lett volna a bőröndökkel. De George nem jött. Lehet, hogy megint rosszul van a felesége. Kell neki az a sok nyugtató!

„Gyorsvonat érkezik Szombathelyről, a hármas vágányra. A vágány mellett kérjük, vigyázzanak! A vonat továbbindul 14.25 perckor Budapest, Keleti pályaudvarra. A vágány mellett kérjük, vigyázzanak!”

A bőröndöt felsegítette Dr. Faragó. Anna még mindig Pistát kereste a tekintetével, de amaz nem jött. Az orvost nem merte megkérdezni, ma szül-e a felesége. Jobb volt elhinni, hogy igen.

A fülkék szinte mind üresek voltak, de nem akart egyedül utazni. Benyitott hát egybe, ahol egy fiatal, szőke nő ült, felhúzott lábakkal, cipő nélkül, hatalmas lila foltokkal meztelen karján.

- Van szabad hely? - kérdezte Anna.

- Tessék csak! - válaszolta Kati.

A tanítónő elhelyezkedett. A bőröndöt maga mellé rakta az ülésre. Nem akart emelni.

Hosszú percek teltek el, suhant a dunántúli táj az ablakban, mint egy szélesvásznú mozifilm. Dombok, sík, a Bakony, patakok és végül a Duna is. Gyönyörűen sütött az őszi nap. Tatabányánál Kati ránézett Annára.

- Pestre?

- Igen. Maga is?

- Igen.

Aztán még egy állomást továbbhallgattak együtt. Kati végül felnevetett.

- Menekülök. Azt mondják Szombathelyen, ribanc vagyok. Összehoztak egy kollégámmal a kórházban, egy afrikai származású fekete orvossal. A felesége ideggyenge. Ja, és a férjem megvert, miután elhagyott. Pedig nem történt ám semmi a munkatársam és köztem! Csak barátok voltunk, semmi több. És maga?

- Én terhes vagyok - nyögte Anna, kínosnak érezte a kitárulkozást. - A mérnöktől. A faluban, tudja... Az ő felesége gyermeket vár. A negyediket. A legnagyobbat tavaly tanítottam. Én tanítónő vagyok.

- És Pestre megy.

- Ott nem ismer senki.

- Van állása?

- Van.

- Hol?

- Egy nyolcadik kerületi általános iskolában.

- Ott sok a cigány.

- Meg a fekete is már...

Kati felkacagott, nem akarta megbántani ezt a fekete szeműt, csak kiszaladt a száján a mondat. Most jól visszakarta.

- Na, nem azért mondtam, no. Szerette azt a mérnököt?

- Szeretem.

- Azt hiszem, én is szerettem George-ot. Úgy, mint a testvéretem. Tudja, nekem messze él a bátyám, Amerikában, valahol. Ő is olyan egyedül lehet, ahogyan George itt. Ott ő a „fekete”, vagyis a külföldi, igaz?

Kibámultak az ablakon. Lassított a vonat Bicskénél. Mindketten tudták, hogy hamarosan megérkeznek, de egyikük sem mozdult, volt még egy kis idő elhagyni a múltat, és belépni a jelenen keresztül egy ismeretlen jövőbe. Egy lilára vert kórházi nővér és egy fiatal tanítónő, aki egy papírcetlit szorongatott a kezében.

Kati odahajolt a másikhoz, majd lassan kinyitotta annak átizzadt tenyerét, nem nézett rá, csak ahogy megállt a mozdulatban, megkérdezte:

- Megnézhetem?

A másik bólintott és egy erőtlen félmozdulattal odaadta a papírost az asszonynak. Kati kibontotta és elmosolyodott.

- Egy ultrahangkép.

- A gyermekem - mosolyodott el végre a lány.

Kati visszagyűrte a felvételt a tenyerébe, és visszazárta az ujjakat.

- Reméljük, kisfiú lesz! Azoknak talán kevesebb szenvedés jut! - mondta, majd felállt, hogy összeszedje a csomagjait.

A vonat lassított, már láthatóvá vált a tábla: *Budapest - Keleti pályaudvar. Végállomás.*

C. Kisasszonynak

Verőfényes délelőttön ültem a játszótér csendes-impreszionista fái közt. A napsugarak át-
átszöttek minket és a fiaim, mint a fiúk általában, boldog békeidőkben, egy szál gatyában,
mezítlábasan rúgták a bőrt, és hatalmasakat kurjongattak hozzá. Izzadságuk kellemes édessége
belefröccsent a levegőbe. Végre nyár volt, igazi Közép-európai nyár.

Mivel minden ilyen messzemenőig nyugodalmas volt, elővettem a jegyzeteimet, és kínoztam
magam az angol nyelv rejtelmeivel. Caravaggio dévaj életet élt a szövegben.

Éppen elvigyorodtam a papírom felett, amikor valami elsötétítette kispolgári idillemet. Egy
vékonyka alak állt meg mellettem. Apró termete, szőke bodor fűrtjei, mint kicsinyke felkiáltó-
jel feszítettek köztem és a látható jelen között. Szemeit néha rám, időnként pedig a mellettem
fekvő, átlátszó gyümölcsös dobozra vetette. Nem kért, de makacs hallgatására zavartan
nyúltam a vérvörös eprek és napsárga őszibarack-szeletek búvóhelye felé.

Ekkor csapódott be az életembe - ki tudja, hányadszorra - C. Kisasszony. Tudniillik a két és
fél éves szöszeke makacsság nővére. Rutinos anya-mozdulattal belevizslantott a tálba.
Félreértettem mozdulatát, mosolyogva odanyújtottam neki. Szemöldökét okosan felvonta
magas homloka tetejére.

- Ó, köszönöm szépen én nem kérek - majd hozzátette: - Csak a kislány miatt ellenőriztem,
mit tetszik neki adni. Tetszik tudni, lisztérzékeny, nem ehet meg mindent.

Leengedtem a tálat. A felnőtt nőtől is teljesítményszámba menő orvosi elemzés után nyugodt
hangon konstatálta:

- Látom; eper, barack, banán. Jó. Ezeket eheti.

Ránéztem. Bele a barna szemeibe. Vizsgáltuk egymást és akkor megtörtént megint a Csoda. A
sötét örvény behúzott a kislányba, és immáron ott csücsültem benne én is.

Újra tizenkét éves voltam. Álltam a poros utca szélén, kétségbeesett karjaimat valami
misztikus távoli pont felé kiterjesztve. Elfúló hangon kiabáltam.

- Gyere haza!

A kerek arcú, puhapárna mancsú kisfiú visszafordult a barátai mellől. Makacsul összeszorí-
totta a száját és toppantott. Apró felhőcske szállt fel kopottas szandálja talpa alól.

- Nem megyek! - üvöltötte. Majd nyomatékképpen hozzáfűzte: - Nem vagy az anyám!

Aztán ment, szaladt a barátaival, menekült. Ki a „Kiskáros hídhöz”, rúgni a bőrt. Mert nyár
volt, békeidős izzasztó nyár.

Kétségbeesetten engedtem le a kezeimet. Potyogtak a könnyeim, úgy szedtem össze magam.
Belekiáltottam a végtelenbe, a távolodó hatéves kis test után.

- Mire Anyu hazaér, itthon legyél!

Leguggoltam a kerítésünk mellé, és sírtam. Először éltem át az anyák aggodalmát. Ott, akkor,
tizenkét évesen.

Ahogy visszatértem húsz évvel későbbre, a játszótérre, beszélgetni kezdtünk a koravén lánnyal. Közben a gyümölcssevő kicsi feltornázta magát mellém, a padra, és hozzám bújott. (Látta a fiaimtól, hogy így kell uzsonnázni.) Apró teste nekifeszült az oldalamnak, majd ellágyult a biztonságban.

Hagyom. C. Kisasszony jobban érdekel.

- Miért nem vagy iskolában? - kérdezem önmagam reinkarnációjától. A válasz magabiztosan jön.
- Minek? Vigyázni kell a kicsikre.
- Hányadikos leszel?
- Negyedikes. Ha leszek.
- Hogyhogy „ha leszel”?
- Csak úgy...

Nem akarom elveszteni a bizalmát. Ülök, a harmincas, jólöltözött néni a nagy adag gyümölccsel az ölében, mindenféle idegen nyelvű papírokkal körülvéve a kopott padon. Velem szemben a kétgyerekes anyává avanzsált tízéves. „Mi lesz veled, kicsi lány? Mi lesz belőled?”

Elmosolyodom. „Bárki.” Válaszolom önmagamnak. Cipeled a testvéreidet, majd később szülői értekezletre is rohanhatsz, és sámliról főzöd a tejbegrízt, ha betegek. Megismerted azt a borzalmas, torokszorító érzést, amit aggodalomnak hívnak. Nincs időd a veled egykorúakra, hiszen rengeteg információra van szükséged, hogy felnevelhesd őket.

Visszarévedek a múltba. A közelmúltba. Harminc éves vagyok, állok a lebetonozott parkolóban. A hajdani kisfiú két méterével áll az új autója előtt. Büszkén mutatja. Hangja már nem éles, szája már nem szorul össze makacsul. Ketten nézünk rá könnyes szemmel, ahogyan a különböző ketyeréket mutogatja: az anyánk és én.

„De jó, hogy felnőttél, de jó, hogy itt vagy. De jó, hogy volt védőangyalod, aki egészben hazahozott a „Kiskáros hídról”, azon a forró júliusi délelőttön. És még sokszor.”

C. Kisasszony engem vizsgál. Nagy, barna felnőtt-szemeit rám mereszti, majd megszólal:

- A néninek mi a kedvenc színe?
- A kék és a piros - válaszolom.

Győztes mosolyt látok az arcán. Vidáman felcsattan és elszalad elkóboroló öccse után. Futtában még komolyan hozzáteszi:

- Gondoltam: piros póló, kék nadrág. Csinosnak tetszik lenni.

C. Kisasszony! Minden jót!

Gyermekima 1.

Én Istenem, Jó Istenem, lecsukódik már a szemem...

Istenem, légy szíves, segíts! Szeretnék egy apukát. Nem azt, amelyik már van, tudod, akit Kormos Lacinak hívnak, hanem feltétlenül egy másikat. Mert a Mama szerint a mostani, na az egy igazi szemétláda. Megcsalt minket egy másik nővel és még el is vette feleségül.

A Juliska néni a zöldségesben azt mondta a Mamának, hogy ez egy link alak, örüljön neki, hogy elment. Persze, anyukám biztos nem örült annyira, mert sírni kezdett, és el volt rontva a napunk (tudom, a macska meg föl van mászva a fára). Pedig süttött a nap és a cukrászdából szólt a bácsi, hogy már van fagyí. Nem kaptam, de szólni se mertem, pedig nagyon csalódott voltam. Legjobban a vaníliásat szeretem. Meg a citromot, de az a Papa kedvence volt, úgyhogy amióta elment, inkább nem eszem. Nem akarom, hogy a Mama sírjon.

Azért is lenne jó, ha küldenél egy apukát, mert ma a szomszéd Kriszta nénivel is találkoztunk. A kisbabáját tolta egy kék babakocsiban. Kisfiú és Bálintnak hívják. Mama megkérdezte tőle, hogy nehéz volt-e a szülés. Kriszta néni azt mondta, hogy nagyon fájt, és még egy csomó félelmetes dolgot is mesélt. Aztán a végén mégis kacagott. „Mert képzelje, Klári néni, bejött az apu, sírt, ölelt magához, úgy sajnálgatott! Erre már nem is fájt semmi...”

Istenem, egyszer majd én is férjhez megyek a Békés Tomihoz és akkor nekünk is lesz kisbabánk. Nagyon fog fájni a szülés, de ha nekem nem lesz apukám, ki mulasztja majd el a fájdalmat?

Szóval, sürgősen küldened kell egy apukát. Vagy a Papát megjavítanod. Az még jobb lenne, mert a múltkor, amikor vendégségben voltunk, a Nénje azt mondta, hogy apukámra hasonlítok, és majd egy szép napon én is elhagyom a Mamát, és beállok Pestre színésznőcskének. Én láttam a Halász Judit nénit a múltkor, itt járt a gyereknapon, a Színházban. Jól megnéztem magamnak, de egyáltalán nem volt rossz néni. Mindegy. A Nagymama megvédett, ráripakodott a Nénjére, hogy én a Mamára hasonlítok, nem a Papára, ne mondjon hülyeségeket. Persze, ha mégis tévedett, akkor muszáj megjavítanod az igazi apukámat.

Kérlek, Istenem, add, hogy a Mama ne sírjon többet, és javítsd meg a Papát. Esetleg vissza is hozhatnád, ha már megjavult.

Ámen.

Gyermekima 2.

Én Istenem, Jó Istenem, lecsukódik már a szemem...

Kérlek Jézuskám, Szűz Mária és Szent Anna! Adjatok nekem egy anyukát! Nagyon nagy szükségem lenne rá. Az anyém ugyanis elköltözött Németországba az Attila bácsival. Azt mondta, hogy új életet akar kezdeni. Kristóf, a bátyám azt mondta Apucinak, hogy nem is baj, mi is új életet kezdhetnénk végre, egy sokkal boldogabbat.

Egyszer mi is igazi család voltunk, tudjátok? Jaj, a Nagy azt mondta, nem szabad így beszélni imádság közben, de még csak nyolc éves vagyok, nem tudok olyan szépen beszélni, mint a Ferenc atya a templomban. Szóval nem olyan régen még mi is rendes család voltunk. Aztán Anyuci valami furcsa gyógyszert kezdett el szedni, és elrabolt minket az Apucitól. Itt kellett hagyni a szobánkat, az ágyunkat és egy faluba költöztünk, a másik nagymamámhoz. De aztán onnan meg egy öreg nénihez mentünk, mert Anya és a nagymama folyton kiabáltak és dülöngélve veszekedtek egymással, nekünk meg nem kellett fürödni meg fogat mosni. Apuci is hiányzott nagyon, meg a szép világoszöld ágyam is, és a játékaim. Persze, Kitti is, a legjobb barátnőm.

Aztán imádkoztam, és néni, akinél laktunk kedves volt, hasonlított a Nagyira (az igazira) így övele is imádkoztunk este. Az apukámat kértem, mert nagyon szeretem, és fájt a szívem, hogy nem lehet velünk. Anyuci is hiányzott, mert ő ritkán volt a néninél, dolgozott egész nap, és az Attila bácsi sem akart velünk játszani. Aztán egyszer csak jött az Apuci két gyámkodós nénivel (azt hiszem, így hívják őket), és én megörültem, hogy vége az egésznek, és már nem vagyunk elrabolva, és haza lehet menni.

Azóta újra járok iskolába, itthon vagyunk, Kristóf is meg én is. Hétvégén időnként elvisz minket a másik nagymamám, (az aki cigizik is meg alkoholistázik is, vagy mi) falura és ilyenkor egy kicsit látjuk Anyucit is. Furcsán viselkedik, olyan, mintha mindig akkor kelne ki az ágyból, és sokat cigizik, ami nem egészséges, tanultuk Aranka nénitől, még elsőben. Most meg azt mondta, hogy nekiad Apucinak teljesen, mert őneki nem kellünk, ő új életet akar kezdeni Németországban az Attila bácsival.

Istenem, Jézuskám, Szűz Mária és Szent Anna! Kérlek, gyógyítsátok meg az anyukámat, hogy visszajöjjön, vagy sürgősen küldjétek egy másikat. Titokban én azt szeretném, ha Anyuci gyógyulna meg és nem szedne több olyan buta orvosságot, amitől elkábul és nem inna hozzá bort, mert az bűdös és attól alszik folyton. De persze, ha nem megy, és a Kristófot is meghallgatjátok, (biztos álmában imádkozik, mert már alszik, hallom, hogy szuszog) akkor jó lesz egy új anyuci is. Csak úgy, hogy ne kelljen többet falura menni, a másik nagymamához, mert én félek tőle. Meg Apuci se sírjon többet titokban a fürdőszobában, mert hiába csukja ám be az ajtót és nyitja meg a vízcsapot, mi halljuk. Pedig Apuci fiú és a fiúk csak akkor sírnak, ha nagyon fáj nekik valami.

Segítsetek, légy szíves! Én igyekszem jó kislány lenni, mindent megcsinálni itthon, és leckét is szépen írni. Látjátok, a versmondó versenyen is országosan a harmadik lettem. Javulok, és sokat gyakorolom a matekot is. Kristóf sem verekszik már annyit, csak ha muszáj, de ő is megjavul majd, ígérem!

Ámen.

Képek I.

Az életem képekben. Az életemet körülvevő nők meg rajtuk. Szépen, sorban.

Első kép

Négy fiatal lány, egy dunántúli kert. Nyárfák és illatok, szépen sorakozó bokrok és kukoricás a háttérben. Mária, Karolin, Rozália és Jolán. Vidámak, összekapaszkodnak a lencse előtt.

Mária Pestre ment. Férjhez egy komor-szigorú, de jó módú vasutashoz. Mindig mosolygott, mindig dalolt. Leányt szült, fogadott fiút nevelt. Tette a dolgát, segítkezett az unokánál. Szeretett és szerettek.

Amikor meghalt, egy fiókban megtalálták a titkait. Boldogtalan volt és sokat sírt. Elvágódott, haza vágyott, két kézzel húzta vissza a dunántúli táj. Nyárfák és illatok, szépen sorakozó bokrok és kukoricás.

Lánya, Marika leányt szült és eltemette. Fiút szült és felnevelte. Boldog? Nem tudod, lehet, hogy neki is van egy fiókja valahol.

Karolin egy gazdag kőműves mesterhez ment hozzá, és beköltözött a Kisvárosba. Élt volna még, utazgatott volna, az általa olvasott versek, és regények tájait kutatta mélybarna-tengerzöld cirádás szemével a jövőben.

Három lányt szült szépen, sorba. Sarolta, Ida és Joli. Nem gondolta senki, hogy boldog. Pedig belül boldog volt, igen. Féltő-ölelő anyakarjait álmodozó szemeivel kiterjesztette a gyerekekre.

Meghalt ő is, a nagyanyám volt. A legszebb asszony, akit valaha láttam - és a legtitokzatosabb. Dédunokáit még megnézte, görcsös botjára támaszkodva, 73 éve aggastyán testével, lelke húsz éves álmodásával. Szeretett és szerettek.

Sarolta lánya Pestre ment. Szépségével meghódított több férfiszívet. Aztán lehorgonyzott egy mellett. Szerencsétlen választás volt.

Ő az anyám. Könyvei és versei neki is vannak, és senki nem gondolja, hogy boldog.

Idát kétszer jegyezték el. Egy férfi és a kór. Mindkettő szereti, és mindkettő vele van. Kezei lassan elvesztik képességüket a fogásra, ujjai meghajlanak, lábaiban kínzó gyötrelem. Minden reggel felkel és megy, teszi a dolgát, csendesén. Hisztérikusnak vélik, akik nem látnak bele. Én ismerem. Nem szült egyetlenegy sem. Én vagyok a mindene. Keresztanyám és szeretem. Szeret és szeretik.

Joli egy katonát választott, élete szabályokkal teli. Két fiút nevelt fel és várja, hogy unokája szülessen. Boldog? Nem tudod, érzéseit rajzmappái őrzik, benne szőke gyerekfejek: Tamáska, Lacika és kacagások sora. Unokát vár, csendesén, makacsul. Szeretné, és ő viszontszeretné.

Rozália sokat dalolt, hangja szállt a dunántúli földeken. Ápolt szülőket és beteg férjet, egy kis falusi házban. Kisebbik fia és unokái mellé került a nagy házba, és igen, tudod, boldog volt. Nem akart ő meghalni, de beteg veséje ellenállt és elvitte magával a többi lány közé.

Jolán még él. Eltemetett mindenkit, fogta a fejét a sok haldoklónak, és hallgatta az utolsó sóhajtasokat. A háború után ment férjhez, a visszatért katonához, aki rajongásig imádta és ő is, viszont.

Házasságuk a minta előttem, és előtted is lehet. Dalokat gyűjt mostanában, mert már senki nem éneklí őket. Én sem. Füzetet vesz és tollat, gondos-gyönyörű írásával veti őket sorra papírra.

Egyet talán nekem is hagy. Azt, amivel a bölcsőmet segített ringatni, szomorúszemű anyámnak.

Ő a nagynéném, és szeretem. Ha otthagynom patyolat tiszta lakása mélyén, zokogok. Soha nem tudhatom, nem az utolsó találkozás végét élem-e meg. Két karommal átfogom összetöpröködött testét, és szorítom, hátha az Isten meglátja, és itt hagyja még nekem a Földön egy kicsit. Ő meg csak áll, integet a kocsink után. Nem sír, majd csak fent a szobája mélyén. Aztán tudom, sóhaj nagyot, elmond egy imát értem és folytatja, amit elkezdett: írja dalait tovább.

Ő sem szült, de sok gyereke van. Anyámat lovagoltatta térdén, aztán engem és még összeszorított fogakkal, kacagva dobja levegőbe a fiaimat. Szeretjük, és ő viszontszeret.

Második kép

Leteszem a képeket, ránézek egy újra. Mi vagyunk rajta, összekapaszkodva, egymást itt tartva: a Margitsziget fái között egy anya és két fiúgyerek.

Egy kezemen meg tudom már számolni, sajnos, a nőket, akik körülvesznek, és egyiket sem engedem...

Harmadik kép

Én állok rajta, egy kaktuszt csókolok. Szeretem a kaktuszokat. Szórakoztató egyedek, csak kicsit szúrósak. Otthon is tartok egyet. Minden este átölel.

Képek II.

Örök magamban képeket. Férfiakról, akik körülvesznek.

Első kép

Egy férfi arca, katonaruhás. Szébb talán, mint Jávor Pál. Vakító kék szemében makacs csillogás. Erő és szépség. Ezt látom egy húsz éves fiú arcán. Ő a nagyapám.

Amikor megszületett, még használhatta a címét. A birtokokat ősei elkártyázták, a maradékon mások kártyáztak. Nem sírt, legalább is, nem tudom, és nem tudod. Összeszedte azt, ami maradt: a józan eszét és önmagát. Tanult és házakat épített. Nagyokat és erőket, amilyeneket nehéz elmozdítani.

Megnősült. Elvette a legszebb lányt a környéken. Ő aztán szült neki lányokat. Dolgozott, amíg két karja bírta; értük, magáért, a múltért.

Most egy otthonban várja, hátha történik még valami. A falon számtalan kép egy gyönyörű asszonyról: a halott feleségről. Ha néhanapján az unokái rányitják az ajtót: örömnép. Déd-unokái lépteit féltő tekintete követi, nehogy elessenek a csak számára látható akadályokban. Most már sír is. Láttam, láthatod. Elég, ha időnként azon a barna ajtón - ami szociális alapon jár - betoppanok. Olyankor átölel reszkető, de még mindig erős karjaival és zokog. Örömeben, hogy vagyok.

Második kép

Egy férfi barna szemekkel, fekete-fehéren házat épít. Majd rombol. (Emlékeim lassan elavulnak, sejtelem, honnan hozom elő őket.)

Illata: gépolaj, cigaretta és bőrének jellegzetessége. Tapintása: puhaság, ahogyan hozzábújok nagy, mackós testéhez. A nevetése, a meséi, az örökös álmodozása. Ő az apám.

Fiatalon nősült. Én voltam az egy szem lánya. Elromlott minden és mindenki. Ott ült pedig nem is olyan rég - mintegy tizenöt éve - a szobában, amikor az első „regényemet” körmöltem egy nagy, sárga, kockás füzetbe. Én hasaltam a földön, ő időnként válaszolt. Türelmesen az ostobaságaimra...

Komolyan vette őket. Aztán egy téli hajnalon összecsomagolt és elhagyott. Azóta senki nem veszi komolyan a butaságaimat.

Harmadik kép

Egy öregedő fiatal férfi és egy kislány, piros ruhában. Megmozdul a kép, és zene is szól. Csárdást táncolunk újra és újra. Forgunk, és copfjaimat dobálja a ritmus. Ő fogja a derekam, lehajol, térdeit megroggyantja hozzám. Még mindig érzem kezeinek nyomát. Vannak érzések, amelyek örökké megmaradnak égető nyomként testünkön.

Túl fiatalon ment el. Még ma is élhetne. Megígérte, hogy az esküvőmön táncolunk. Nem volt ott, de ha ránézek a képünkre, most is és bármikor felkérhetem. Udvariasan meghajol, én lábujjhegyre állva érintem a vállát. Piros szoknyám pörög és forog, a copfjaim mennek utána. Ilyenkor boldog vagyok és csak hat éves, de az nagyon. Nagybátyám volt, és néha jó volna a nyakán lógni megint. Mint akkor, amikor még azt hittem, soha semmi nem fordulhat rosszra.

Negyedik kép

Egy férfi az állomáson áll. Pont ott, ahol lennie kell, a városom nevét jelző tábla alatt. A helyiség, ahova haza lehet és kell is szaladni. Hajnal van. Köd. Államvizsgázni megyek és félek.

A Keresztapám az. Felszáll velem a kisvonatra, megölel, téblábol, leszáll. Félt. Ezt érzem. Ahogyan utánaézek, egy kicsit megáll az ominózus tábla alatt. Lefényképezem magamban... Aztán, hirtelen megfordul, dzsekije zsebébe süllyeszti kezeit, és gyors léptekkel elindul a város felé.

Amikor leszállt a vonatról csillogtak a szemei. Láttam. A kalauz áll, tétován mellettem, az ő szemei is fényesek.

„Apuka?” - kérdi, és én mosolyogva ráhagyom, mert úgy is érzem: „Igen.”

Ötödik kép

Ezen a képen egy kisfiú guggol, zöld pólóban, arcán széles mosoly. Gombafrizurája alól hunyorog a vakító nyárba. Rózsák, kert, vibráló élet.

Öt éves és nem tudja még, hogy hamarosan minden elromlik majd körülötte. Sokat sír, zaklatott gyerek. Valahogyan nem érti, hogyan is került erre a világra. Beteges és rossz alvó. Féltik. Az anyja különösen.

Ő az öcsém.

Egyszer azt álmodtam, hogy meghalt, és én eltemettem. Még soha nem rázott meg ennyire senkinek semmilyen halála. Félttem, és reszketek érte. Most már csak jó ötven kilométerről szemlélem őt, de azt minden nap.

Még mindig nem érti, hogy került ide. Nem tudja, amit én biztosan: azért, hogy ő is vigyen tovább. Mert fontos az estét megérni, hogy imádkozhassak érte is.

Hatodik kép

Egy kisfiú ül egy balatoni üdülőtelep korlátján. Szeme huncut, csillogással kacsintó. Lepattan és továbbsszalad. Int, hogy kövessem. Loholok utána, nézem, ahogyan futás közben felnő. Mire leérünk a tó partjára és én utolérem, már húsz éves.

Átölel, felemel. Leejt és utánam nyúl. Visszaránt, nem hagy leesni. Továbbvisz. Eldől a főnyenyen, kezében az én regényem. Beleolvas, felkacag. Továbbolvassa, szomorú lesz. Leteszi, fölveszi. Beleír és átírja.

Az életem hivatalos lektora ő. A férjem.

Megsimítom őszülő haját, végighúzó ujjamat szeme barázdáin. Ezer éve hurcoljuk egymást, változó testekkel. Mindig itt voltunk és mindig itt leszünk. Együtt. Innen tudod, hogy a világ létezik. Ő meg én. Én meg ő.

Mindenek és semmik.

Hetedik kép

Két kisfiú. Egy szőke, egy vörös. Egy kék szemű, egy barna. Ráció és emóció. Külön világok, amelyek két pontban biztos, hogy találkoznak: hozzám bújnak, apjukra másznak. Ők a fiaim.

Mi lesz belőlük? Agysebész, katona? Író vagy festő? Esetleg zongoraművész vagy sakk bajnok? Mindegy, csak éljenek! Érezzem még sokáig az ölelésüket. Azt a mámorító jót, amit kétszer két csodálatos kar nyújtani képes. Amelyben benne van a világmindenség fontos kérdésének válasza: miért vagyok itt? Ezért.

Vannak képeim nőkről. Ők vigyáznak rám.

Vannak képeim férfiakra. Ők visznek tovább.

Álom

Álmosító, forró nyári délután volt. A szállodánk teraszán ültem, valahol az Égei-tenger partján. Ölemben a laptopom, előttem, az újrafestett, sárgásnak imitált műanyag asztalon jeges üdítőital. Kókadoztam én is. Mesét próbáltam írni, de nem sikerült. Valahogy nem ment. Aztán egyszer csak elbóbiskoltam. Tudatában voltam az eseményeknek, tisztább a tudatom álomban nem is lehetett volna.

Egy társaságban söröztünk. Te és én. Férfi és nő. Én a te testedben voltam, magas, izmos hím. Te az én külsőmet bitoroltad, gyenge asszony.

Ittunk, fogyott az alkohol. Én mértéktelenül, mert a meleg megviselte az elmémet. Te finoman, minden kortynál nagy szemekkel bámulva a társaságunkra. Finom válladat időnként kacagva felhúztad az álladig és flörtöltél. Mindenki, aki az asztalnál ült. Neked mindig a középpontban kell érezned önmagad! Játsoztál az idegeimmel, az én-tudatommal. Minde-nemmel. Kortyoltam a sört, a korsó meg-megemelkedett izmos kezemben. Torzónak látszott minden az üveg alján keresztül. Megnyúlt arcok, gnóm testek, céltalanul hadonászó végtagok. Zenéltek a tücskök, a társaság kitűnően szórakozott.

Én téged figyeltelek. Akkor aztán újra ráeszméltem, hogy én vagyok te, és te vagy én. Szerepet cseréltünk. Azon töprengtem döbbenetemben, hogy remélhetőleg nem véglegesen.

A törpe-szerű lény is ekkor jelent meg, egy régi fényképezőgépet húzva maga után. Az ódon felvevőkészülék lábai időnként beakadtak a helyiség kövezetének egyenetlenségeibe. A piros ruhás és sapkás, hosszú cipőorros furcsaság ilyenkor bosszankodott. Csúnyán káromkodott, meg kell hagyni. Végül nagy nehezen odaért az asztalunkhoz és letámasztotta a szerkezetet.

- Nesze! - hörögte felém.

Arcáról csorgott az izzadtság. Kicsit lihegett még, megtörölte a homlokát egy karácsonyi-cukor-mintás zsebkendővel, aztán oly gyorsan eltűnt, ahogyan jött.

Belenéztem a fényképezőgépbe. Láttam magunkat, feketén-fehéren. Nő voltál, kacér, fiatal és talán szép. Én férfi voltam, erős, bátor és érzelmes. Jobban kívántalak, mint ahogyan te engem. Szenvedés. A kínok átjárták didergő testem minden zugát. Te játszoztál velem. Én küzdöttem, hogy érdektelen maradhassak. Nem akartam kiadni magam.

Aztán csattanás hallatszott és leesett a gép. Kicsúszott a kezemből. Fekete-fehér csörömpöléssel tört ezer meg ezer darabra a kamera a rideg kövezeten. Mint egy üdítő pohár üveg-cserepei.

Nem volt kár ezért az álomért, amiért oly furcsán félbeszakadt, mindennek a közepén és az elején. Mikor felébredtem újra színes lett a táj. Szikrázott a tenger és a kék ég. Lenéztem a laptopomra, végigsimítottam vékony ujjaimon. Megemeltem a lábaimat, rajta a vékony pántos magas sarkú cipőm adta hírül, hogy nincs semmi baj. Nő vagyok megint.

Elszégyelltem magam. Bántok, vagy sem, még nem tudom. Az ilyesmi mindig utólag derül ki, sajnos.

A koponyám titkos tároló rekeszének egyik fényképalbuma egy fekete-fehér képpel lett gazdagabb. Egy vidám társaság sörözik rajta. Középen egy aprócska asszony, vörös ruhában, kacéran ráhajtja állát a vállára. Játszik. Feketén-fehéren. Nem tud kibújni a bőréből. Kiszínezi a világot.

Szörnyűségek

Hajnal óta kockáztak. A Hétfejű Víziszörny állandó nyelésben volt Tüskés ellen, de utóbbit mindez nem érdekelte. A mocsár langymelegében felesége éppen egy gusztustalan moszat-főzetet készített sajtó lábaira.

Tüskés napokon keresztül járta a világot, hogy megtalálja az állítólagos „Fekete kristályt”. Mivel nehezen lelt rá, nem volt éppen jókedvében. Hétfejű rettenetesen rosszul játszott, megfelelő partnernek bizonyult ehhez a pocsek hangulathoz, ami hatalmába kerítette a tüskés lényt.

A dobókocka repült az asztal felett, siklott a levegőben és időnként meglehetősen kiábrándító eredményeket mutatott.

- Mesélj, barátom! Mi van Odafönt?

Hétfejű ráncolni kezdte busa, tisztességes négyszáz évben megőszült szemöldökeit, erőteljesen koncentrált a játékra. A kérdés megnyugtató volt, már várta a másik. Könnyíteni kellett a lelkén, de mindig is nehezen nyílt meg, Odalent meg nem ismerték a pszichológust. Utóbbi mindenképpen humanoid találmány volt.

- Nagy a kupleráj Odafönt - kezdett bele Tüskés a mesébe.

„Két napja indultam. Gondoltam, felnézek. Tudod, a Nagy Tornyú Főnök halálba kerget az igényeivel. Mindig mást akar; most éppen a Kristályt. Mivel itt lent nem találtam... Nos, kézenfekvőnek tűnt, hogy Odafönt keresem.

Te, eleve a határon gondok voltak! Újabban két pecsét is kell, hogy az ott-tartózkodási engedélyed érvényes legyen. Rémes! Aztán természetesen szokásos landolási helyünkön, Miami nevű hely külső mocsárvilágában szálltam partra. A helyi Alligátorok az agyamra mentek. Nagyjából az összes okmányomba belekötöttek. Többek között, azt is mondták, vegyek fel humanoid ábrázatot, mert így nem megyek majd semmire.

Sajnos, igazuk volt; az első napom azzal telt, hogy egy örült csapat próbált lekasabolni a mocsárban. Délutánra az összes, kezdetleges felvevőkészülékkel rendelkező újságíró a nyomomban volt. Az esti lapok azonnal közölték, hogy én vagyok az a szörny, amely éveken keresztül riogatta Miami lelkes és nagyra becsült honfiai. Rágalom. Te is tudod, legutoljára 30 éve voltam Odafönt, akkor is ágyast kellett volna hoznom a Főnöknek, de amikor meglátta a felhozatalt, felöklendezte a desszertet. Pedig a legjobbakat szervíroztam, ismersz! De mi a fenét akart egy odafönti nőneműtől, mondd?!

Na mindegy, igyekeztem tehát átváltozni. Másnap reggel el is indultam a város felé, hosszú, ruganyos léptekkel, száraz bőrrel. Azonnal a legjobb aukciós házakat kerestem fel, tudtam, hogy nincs elég időm válogatni. Persze tisztában voltam vele, melyik kettőben lehet a Kristály.

Az első képtárban fel akart szedni egy nő, de szerencsére ráleheltem, és feladta. Látom, unod, inkább gyorsítok! Szóval, egy kép előtt megálltam, az alkotáson emberek, egy asztalka, rajta ugyanilyen dobókocka, mint ez itt. Képzeld, ezek a csápjaikkal használják ezt az eszközt! Annyi mentális energiájuk sincs, hogy gondolataikkal forgassák! Primitívek. Na, de ekkora koponyával? Mennyi memória fér el egy ekkora tárhelyen, mit gondolsz?

Mindenesetre odaléptem, feltéptem a vásznat, és többen csodálkoztak, hogy nem szólal meg semmiféle riasztó. Kiemeltem a követ, és távoztam. Kifelé menet még biccentettem az őrnök, de - nagy valószínűséggel - ekkor már kezdtem visszaváltozni, mert összezsugorodtam magam, és elájult. Visszafelé ismét a túlszpirázott vadászcsoporthoz üldöztem, de akkor már leginkább bosszantóak voltak. Röviden: így értem haza.”

Hétfejű Víziszörny húzott egy rovátkát magának, megint nyeresre állt. Fel sem nézett, úgy kérdezte.

- Megszerezted a Kristályt, nem? Akkor most mitől vagy ilyen zord hangulatban?

- Mitől, mitől? - Tüskés belerúgott a feleségébe, aki útban volt. - A Nagy Tornyú Főnök nem volt megelégedve. Mást akar.

- Mégis mit?

- Hozzam el neki a képet, amin a humanoidok kockáznak. Nem hiszi el, hogy annyira fejletlenek, hogy képesek a csápjaikat ilyesmire pazarolni.

Hétfejű hangosan felröhögött, annyira örült, hogy nem ő kapta meg annak idején a kancellári állást. Most rohangálhatna kétmilliárd világ között és kergethetne mindenféle vackokat. Megborzongott, amint eszébe jutott, milyen hideg is van Odafönt és milyen pokoli meleg Alant. A többiről nem is beszélve...

A dobókockát visszaparancsolta tárhelyére és elbúcsúzott Tüskéstől. Az asszonyába ő is belerúgott, de ez nála a tisztelet és a jó ebéd iránti hála biztos jele volt.

Botrány Hollandiában

Mesénk a Linden Kirk környékén kezdődik 1654. márciusában, egy olyan holland kisvárosban, amely ma már nem is létezik. Itt él Catherine és Fergas Hijne. A házaspár 1652. őszén szülői beleegyezés után házasodott össze, természetesen a kálvinista Linden Kirkben. Mindketten jómódú apától, és tanult, művelt anyától jöttek erre a világra. Szépek és kedvesek. Catherine huszonkettő, Fergas huszonnyolc éves ezidőtájt. Boldogok, hiszen házasságuk beleegyezés és nem megegyezés által kötött - vagyis szeretik egymást. Kétszintes, padlásos és pincés házukat Catherine apjától kapták, nászajándékkul. Itt élnek.

Történetünk idején éppen második gyermeküket várják nagy bizalommal, hiszen a csecsemőhalálozások száma meglehetősen magas a tartományban.

Első gyermekük, Anne Catherine már éppen járni tanul. Kapaszkodva közlekedik a lakásban, hol bútorba, hol Andrejke nevű dajkája kezébe kapaszkodva.

Az örület, amely belopta magát ebbe a békés holland háztartásba, voltaképpen tegnap reggel kezdődött.

Catherine mint mindig, aznap is korán kelt a dajkával, a cseléddel és a szakácsnővel együtt. Miután elhagyta az ágyat, megmosakodott, felöltözött és kibontotta hosszú, szép haját. A fésű alatt szőke hullámokat vetett a csillogó áradat. Míg feltűzte, önmagára mosolygott a csiszolt üvegtükör mögül, amelyet apja nem is olyan régen hozott Itáliából, ahol Fergassal járt tanulmányúton. (A család újabban képkereskedésből tartotta fent magát. El kell ismernünk, nem is rosszul.)

Catherine a reggeli rutinja után benézett a gyerekek fenntartott szobába. Anne Catherine édesdeden aludt, apró kezeit a szeme elé húzva, nehogy a napfény túl korán megcsiklandozza egészséges, piros arcocskáját. Andrejke rámosolygott asszonyára az ágy melletti székről. Amaz visszamosolygott és átment a konyhába. Szokásához híven leült a nagy előkészítő asztal mellé, és megbeszélte a szakácsnéval és a cseléddel a napi teendőket. Ezután együtt indultak el a halárus felé.

Mindeközben Fergas is lassan felébredt. A kihűlt mosdóvízben megmosakodott és miközben öltözött, megcsodálta felesége arcképeit a falakon. Elégedetten ébredt hosszú, édes álom után. Odament az üvegtáblás ablakhoz, amely a belső kertre nézett és szélesre tárta. Hirtelen hátraugrott, egy lányt pillantott meg a virágágyás alatt. Mivel nem akart hinni a szemének, megdörzsölte azt és újra szemügyre vette rózsá alatt fekvő testet. Kiálthatott volna a cselédnek, de döbbenetében ez eszébe sem jutott. Kimászott az ablakon, és megfordította a lányt. Fehér ruhás, elegáns fiatal hölgy volt, drága caffa-selyem ruhában, fülében valódi kagylógyönggyel. Még lélegzett. Fergas felemelte a jövevényt, és ahogyan jött, az alacsony ablakon át bemászott vele a hálósobába. Letette az ágyukra, és melléült. Élesztgetni próbálta, és lassan ki is nyíltak a bájos szemecskék. A lány ijedten ült fel az ágyon.

- Hol vagyok? Ki maga? - kérdezte, miközben lassan elhátrált Fergastól.

- Nyugodjon meg, kisasszony! - válaszolta amaz. - Fergas Fergason Hijne vagyok, a képkereskedő.

A másik zavartan nézett rá. Szemmel láthatóan fogalma sem volt, hogy az ismert kereskedő házában van. Mivel Hijnet mindenki ismerte a városban, gyorsan arra a következtetésre jutott, hogy a hölgy idegen. Ráadásul, ahogy felültében csipkegallérja elmozdult, és a nyakában egy keresztet pillantott meg, a férfi arra is rájött, hogy kétszeresen idegen. A lány nem a városból való és ráadásul még katolikus is.

Fergas összeráncolta gyöngyöző homlokát. Próbálta megfejteni a rejtélyt.

- Hogy hívják? - kérdezte.

- Nem tudom - sütötte le a szemét a másik. - Tengelicémnek hív a gazdám, de már több vendége jelezte, hogy Fabritius miatt nem szabadna így becéznie.

Mivel Fabritius a legnépszerűbb festő volt a tartományban, ráadásul a közeli Delftben alkotott, Fergas Fergason Hijne hirtelen felállt az ágyról, majd miután ráébredt lábai remegésére, visszarogyott. Szája, mint egy fuldokló, partra vetett halé, hol kinyitódott, hol becsukódott. Értelmes hang nem igazán jött ki a torkán.

A helyzet megoldásaképpen viszont belépett az ajtón a halastól visszatérő, gyönyörűséges, gömbölyded és - ami tulajdonképpen itt a lényeg - okos Catherine. Először megdöbbsent. Másodszor csípőjére tette a kezeit. Harmadszorra elkiáltotta magát, úgy, hogy beleremegett mind a két szint, a pince és a padlás is. A mosóhelyiségben dolgozó cseléd pedig majdnem elejtette a vödröt, amelyben a vizet cipelte be a kútról.

- Fergas Fergason! Ki ez a nő? - visszhangozták a falak.

Ekkor a fent említett férfiember mélyet sóhajtott és elmesélte a mintegy háromnegyed órával előbb kezdődött történetet, felpaprikázott felesége alá egy támlás széket tolva.

A mese végére Catherine már nem volt dühös. Az állát masszírozta, mint mindig, ha megoldásra váró probléma került az útjába. De hiába volt Catherine Hijne az egyik legokosabbnak tartott holland asszony a városban, most őt is cserbenhagyta a józan ész. Már éppen valamiféle ötletet akart szolgáltatni inkább széperzékéről és nem gondolkodásáról híres urának, amikor az előszoba felől hatalmas csatazajra lettek figyelmesek. A cseléd elhaló hangja mellett egy mélyen dörgő, fiatalember-hang bontotta meg a nyugalmat.

- Mit nem ért, maga sületlen asszonyállat? - hallatszott a bejárati ajtó felől. - Megszökött egy modellem!

Az ágyon fekvő, meglehetősen csendes és hallgatag nőszemély, mintha darázs csípte volna meg, úgy ugrott formás lábaira. Ijedtében futott volna minden felé, de akkor Catherine sem volt rest, megfogta a madárcsontú, reszkető lányt és a szoba hátsó kijárata felé tuszkolta. Rászólt Fergasra is, visszafojtott hangon, határozottan.

- Vidd az új keretező-műhelybe, ott még nem dolgozik senki - majd szerencsétlenkedő férjére mosolyogva nyomatékképpen hozzátette: - Siess.

Amikor becsukódott mögöttük a hátsó ajtó, megigazította a főkötőjét, kisimította jelentős pocakján caffa-selyem ruháját, majd egyenes háttal kivonult az előszobába. Tekintélyt-parancsolón állt meg a riadt cseléd és a nagyhangú fiatalember között. Nem szólt, csak felhúzta a szemöldökét.

A háttérben megjelent Andrejke a kis Anne Catherine-val. A kislány sírástól maszatos arcának látványától az anya újra dühös lett. Az előtte mélyen meghajoló férfira förmedt.

- Megőrült kérem? Halálra rémiszti a házamat! - majd jobban szemügyre vette a fiatal fiút.

- Ki maga? - kérdezte, az ajtón besütő napfényben.

- Festő vagyok és megszökött a modellem - hadarta idegesen a férfi, miközben széles karimájú kalapját forgatta a kezében.

A rajta lévő tollak időnként belesöpörtek az amúgy makulátlanul tiszta padlózatba.

Catherine-t nem hagyta nyugodni a gondolat, hogy már találkozott valahol ezzel a furcsa alakkal. Mindenesetre élesen és gúnyosan jegyezte meg:

- Uram, a rabszolgatartás ezen a környéken nem szokás.

- Ah, maga nem ért semmit! - kiáltotta a kalapos férfi és hirtelen nekiiramodott a szobának. Feltépte az ajtót, berontott, majd viszonylag gyorsan megtalálta a hátsó ajtót is. Catherine és a többi fehérchseléd, mind, aki a házban tartózkodott, hangos kiabálással követte őt. Az új műhelyben a lány halálra rémült, amikor meglátta az ajtón berontó társaságot. Ijedten hátrált a festő láttán és aprókat sikkantott. Amaz lassan elindult felé.

- Gyere vissza, Tengelicém! - kérlelte halkan. - Nem tudok nélküled élni. Gyere vissza, kérlek.

A fehér ruhás lány megrázta a fejét. A gyöngyök a fülében összekoccantak. A kínos csendben mindannyian jól hallották.

A kalapos férfi arca elvörösödött, hirtelen nekifeszült és ellendült a talajtól, mint aki meg akarja fogni a lányt. Amaz pedig mindenki szeme láttára beugrott az eladásra váró, fal mellé támasztott vászonba, amely egy asztalkát ábrázolt, rajta virágcserep.

A jelenlévők döbbenet figyelték az eseményeket. A festő lerogyott a kép elé, és meg-simogatta a rajta álló fehér ruhás lányt, amely egy asztalka előtt állt, rajta virágcserep.

- Tengelicém! - zokogta elfojtott hangon.

Fergas Fergason Hijne nagy nehezen megmozdult, odalépett hozzá és könyökénél fogva felsegítette a fiatalembert. Amaz csendesen motyogva bocsánatot kért, és hatalmas, fehér csipke zsebkendőjébe temetve sápadt arcát, hagyta magát kivezetni a házból.

Catherine, miután feleszmélt a látványból, utána-szaladt.

- Maga Johannis Vermeer - mutatott rá finom ujjacskáival. - Delftből.

A férfi nem válaszolt, belezokogott a zsebkendőbe. Még mindig ugyanazt motyogta:

- Tengelicém!

Catherine az utcáig szaladt utána, de a férfi nem oszlatta el kétségeit. Csak azt a bizonyos szót ismételte, semmit többet.

Ez történt tegnap reggel. Most itt ülnek az új műhelyben: Catherine és Fergas Hijne, egymás mellett, egymás kezét fogva. Bámulják a képet, rajta egy fiatal nő, fehér ruhában, előtte kis asztalka, rajta virágcserep.

- Antonis nem örül majd neki, ha meglátja a csendéletét - sóhajt fejét vakarva Fergas.
- Vedd meg! Kérlek, vásárold meg nekem, Fergas! - fordul hirtelen urához Catherine. - Születési ajándéknak, jó? Hiszen pár nap és itt lesz a gyermekünk - mutat hatalmas hasára.

Az ura sóhajt, mélyet és újra. Megsimogatja a szép szőke fejet, csókot nyom a bölcs homlokra. Aztán hívja a cselédet, levelet fogalmaz, és elküldi vele Antonishoz, a csendéletfestőhöz. A kép, amely egy nőt ábrázol fehér ruhában, előtte asztal, rajta virágcserep, pedig felkerül a gyermekek szobájának falára.

Később onnan mentik át a leégett kétszintes ház helyére épült új polgári ház szalonjába. Majd innen nászajándéknak viszi tovább egy leszármazott New Yorkba, egy bérelt lakás nagyméretű nappalijába.

Ott lóg azóta is, időnként tudósok állják körbe, és azon vitatkoznak, Vermeer műve-e vajon a lány fehér ruhában, előtte asztalka, rajta virágcserep.

Mindennapi történet

A kellemes lakópark még kellemesebb kavicságyás utacskáján, karjait hátul összekulcsolva sétált Szabó Benedek otthonigazgató és Kiss Virág programszervező. Előbbi magas, vállas férfi lehetett valamikor, amikor még rendszeresen sportolt, mert munkája mellett volt ehhez is ideje, tehetsége és kedve. Ma már kissé görnyedten járt. A hátul összekulcsolt kezek tekintélyt parancsolónak tűntek, de voltaképpen egy krónikus hátfájás enyhítésére szolgáltak. Szabó Benedek ezt is, mint mindent az élettől úgy fogadta, mint rá nehezedő teher, megoldandó probléma.

A férfi magas, erős homlokára feltornázta őszülő busa szemöldökét. Szemmel láthatóan nagy érdeklődéssel hallgatta a mellette bicegő, kissé sánta Kiss Virágot.

- Igazgató úr, higgye el, esz kell a kisz gerlicéknek! Szakkbemutató!

A hölgy izgalmában elfelejtkezett állandó korrekcióra szoruló apró beszédhibájáról. Szó, ami szó, Kiss Virág programszervező pösze volt. Emellett egy veleszületett, rosszul kikezelt csípőficam következtében sánta is. Ettől függetlenül még lehetett volna bűbajos, kedves teremtés is, de mindenki azon a véleményen volt a nyugdíjas házban, hogy a hölgy inkább szerencsétlen.

Persze nagyon igyekvő programszervező volt, aki hatalmas hivatástudattal rendelkezett. Miután megalapította a Fox-trotty Táncegyesületet, de Mimi, Klári és Irma néniken kívül senki nem vette igénybe ezt a kulturális szolgáltatást, belekezdett a NyuFT-ba. Avagy a Nyugdíjas Festők Társaságának megszervezésébe. Ez hatalmas veszekedésbe, majd verekezésbe torkolt. Géza bácsi - naiv népi festőnek címkézte magát - komolyan haragra lobbant Sándor bácsi iránt, mert az, mint nyugdíjas rajz és zene szakos tanár pocskondiázni kezdte, a „Máriámmal egyszer Szilvásváradon” című festményét.

A NyuFT azonban mégis üzemelt, igaz, mindössze egyetlen taggal. Kovács Jánosné, született Kozma Erzsébet, avagy Bözsi néni minden egyes kedden és csütörtökön megjelent a klubhelyiségben, kinyitotta az ablakot, odahúzta a festőállványt, és csendesen alkotni kezdett. Ilyenkor mindenki elkerülte a főépület ezen részét, tisztelve a művésznő elmélyült foglalatosságát.

Kiss Virág most viszont újabb szenvedést talált ki, ahogyan ő szokta emlegetni őket; „kedves kisz gerlicéinek”. Zsíros Józsi bácsi, egy huncut, kilencvenkét éves öregúr a sétány melletti sövény mögött bujkálva hallgatózott. Időnként Kati néni odasettenkedett hozzá, és vitte a híreket a kevésbé jól mozgóknak, a teraszon bridzselő társaságnak.

- Megszeresztam Alföldi Isztván szakknagymeszterünk telefonszámát. - Virág felvitte a hangsúlyt a mondat végén, ezzel is jelezve annak kiemelt voltát. - Itt van nálam!

Szabó Benedek ránézett a jegyzetömbből kivágott papírra, majd komoly arccal bólintott. Szemei kérdően néztek a programszervezőre. Amaz még tovább próbálta fokozni az izgalmat.

- Mindjárt hívom a menedzerét! - mosolygott, és előreugró fogai jobban csillogtak a napfényben, mint valaha.

A sövény mögött nyikkanás hallatszott, majd vihorászás jött a terasz felől. Az igazgató felnézett. Manyika néni pukkadozott a nevetéstől, elbújt a kártyalapok mögé. A még mindig meglehetősen csinos, filigrán Fannika apró, kesztyűs kezével odaintegetett a férfinak. Amaz megjegyezte magában, hogy lám, megint biztos róla diskurálnak az öregasszonyok. Józsi bácsi pedig botjára és Kati nénire támaszkodva - utóbbi miatt egy kicsit rájátszva dologra - odabotorkált a bridzselőkhöz.

- Na, mit mondott? - kérdezték többen, az izgalomtól előrehajolva. Zsíros Józsi bácsi lett az ügyeletes hős.

- Valami sakkozó világbajnokot fog hozni - lihegte, színészi képességeit csillogtatva, annak okán, hogy Kati néni még mindig a kezeit fogta egy műmegbotlást követően.

- Csak nem azt az Alföldi gyereket? - kérdezte Feri bácsi izgatottan.

- De, pontosan.

- Azt tudod-e, Jóskám, hogy híresebb az a gyerek a Kaszparovnál is? - nyalta meg a száját Feri bácsi. Rendszeresen olvasta a Sakkvilág újságot, szerette ezt a sportot.

- Mindegy nekem, ha maga a pápa jön is, a Virágocska azt is elrontja - legyintett Józsi bácsi, miközben leült egy kerti székre.

A nyugdíjas ház lakóinak aktív tagjai ezután összegyűltek a teraszon, és estig azt latolgatták, vajon jó-e nekik, ha a híres magyar sakkbajnok, Alföldi István ellátogat hozzájuk.

Hat óra körül Luca nővér rájuk ripakodott:

- Még mind itt vannak? A vacsora tálalva! Kézmosás! - majd Feri bácsit rásegítve a járókeretre tovább morgolódott: - Még a végén mind megfáznak nekem! Már csak egy tüdőgyulladás hiányzik maguknak, ugye? De hát én beszélhetek maguknak, megint nem figyelnek rám!

Beletörődtek. Mentek kezet mosni, vacsorázni. A döntést későbbre halasztották.

Mivel egy hét elteltével, csütörtökön úgy alakult, hogy esett az eső, nem volt érdemes megszökni a városba. A nyugdíjas ház lakói szinte teljes létszámmal a lakóparkban tartózkodtak. Hétvégére sokukat hazavitték a rokonok, de ennek sem jött még el az ideje. A társalgóhelyiség frissen lakkozott, színes bútorai között barna és szürke kötött kardigános, ősz hajú öregek gyülekeztek. A helyiség sokszárnyas, világos ablakait félig eltakarta egy kézzel készített szalag, rajta felirat: Isten hozta minálunk!

- Nem lehet olvasni tőle, a lámpát sem oltják fel mindet! - Fannika nyugősen tette le az Ady kötetet.

Kati néni mélyet sóhajtott, ölébe ejtette a hímzését.

- Igazad van, Fannika, én sem látok rendesen.

Józsi bácsi álmodozó kék szemével ránézett az idős hölgyre. Búgó hangon szólalt meg.

- Ne sóhajtozzon, Katika! Mondtam, hogy szökjön meg velem! - majd a néni füléhez hajolva hozzátette: - Tudja, mondtam, van egy kis nyaralóm a Dunakanyarban.

- Mondta, mondta! - pirult el Kati néni, és legyintve egyet zavarában újra felvette a hímző-rámát.

Kiss Virág rontott be - tőle telhető vehemenciával, de teljes izgalomban a társalgóba. Kifulladásra, pöszébben, mint valaha kiabálni kezdett.

- Sziesszünk, mindjárt itt van a meszter!

Karjaival, mint egy hasra esni készülő, sérült madár egy helyre terelgette az énekkart. A trió - Annuska, Gizike és Major Kata néni - rákezdett valami szívbe, de leginkább gyomorba markoló dalra. Fannika megremegett a dühtől és az elkeseredéstől. Kati néni a szemüvege fölött biztató mosolyt küldött felé, és megpaskolta a cérnakesztyűs kezecskét, hogy némiképpen megnyugtassa tulajdonosát.

A dal közben megérkezett az ifjú tehetség, a mindössze 38 éves sakkvilágbajnok, Alföldi István. Az idősek azonnal alaposan szemügyre vették.

Ő megköszönte a szíves fogadtatást, és Virág legnagyobb döbbenetére nem tartott semmilyen beszédet.

- Folytassák csak, amit elkezdtek, egészen nyugodtan - intett a kezével, aztán ruganyos, határozott, de lassú léptekkel odaballagott a sarokban sakkozó férfiakhoz.

Egy óra múlva még mindig ott ült, és beszélgetett a játésszal. A programszervező majd megpukkant mérgében. Hiszen a sakkozó hat öregemberen kívül volt még 32 nyugdíjasa, akiket az esős időre való tekintettel le kellett volna kötnie. De Kiss Virág nem készült más programmal.

- Na, Virág, mi most mit csináljunk? - vigyorodott el Józsi bácsi. - Bár, vannak ötleteim! - tette hozzá, elkapva Kati néni kacsóját.

Amaz elpirult, mondta, hogy: „Na, de Jóska!”, aztán kiszabadította a kezét, hogy újra hímezni tudjon.

Így telt el a csütörtök délután. Úgy hat óra tájban megjelent Kovács Jánosné, született Kozma Erzsébet, avagy Bözsi néni, hóna alatt egy közepes méretű vászonnal. Botjára támaszkodva odacsoszogott a sakkbajnokhoz. Gyengéden a vállára tette a kezét, mire amaz felnézett a sakktábláról. Ismerős volt neki a ráncos, keskeny arc.

- Megismersz, fiam? - kérdezte könnybe lábadt szemmel az öregasszony.

- Bözsi néni? - kérdezte óvatosan a fiatal férfi.

- Igen, fiam. A tanítód voltam.

Alföldi István fölpattant, át akarta adni a helyét, de a szikár, ősz teremtés szigorú mozdulattal elhárított az udvariasságot. Így hát állva maradtak mindketten.

- Amikor kisfiú voltál, azt mondtam neked, hogy nem lesz belőled senki - mondta csendesen Bözsi néni. - Neked ez sokszor fájt.

- Régen volt! - mosolygott az emlék hatására a fiatalember.

- De én nem csak neked mondtam ezt, és még ennél fájóbbakat is. - szorította össze apró, szigorú száját a néni.

Megkapaszkodott a fotel támlájában. Előhúzta a hóna alól a képet.

- Tévedtem, fiam! - mondta reszkető hangon és átnyújtotta az ajándékot.

A vásznon egy szőke gyerekfej volt, előtte sakktábla, bábukkal.

A sakkbajnok könnyes szemekkel, döbbenten fogadta el ezt a furcsa alkotást. Hazatérve, édesanyjának adta, aki keretbe tette, és kirakta a falra. Aznap éjjel sokáig fent voltak és sokat beszélgettek a régmúlt időről. Gyerekkönnyekről, gyerek-fájdalmakról és örömeikről. Zokogásokról és kacagásokról.

Kovács Jánosné, született Kozma Erzsébet egy őszi esős napon végleg eltávozott. A nyugdíjasház lakói csendben vették tudomásul. Mivel a NyuFT-ba már senki nem járt, Kiss Virág programszervező és Szabó Benedek igazgató úgy határoztak, hogy a klubhelyiség műtermét felszámolják, helyette varrótanfolyamot és hímzőkört létesítenek. Amikor hosszú idő után felnyitották a terem ajtaját, a tavaszi napfényben sütkérező képek porosak voltak. Sorra vették, és letisztogatták őket.

Mindegyik vászon egy-egy gyerekfejet ábrázolt. Szőkét, barnákat, vöröset. A képeknek címük is volt: „Anna, 1993” és „Sanyika, 2000”, „Hanna 2001”.

A képekből kiállítást szerveztek. Sok ember jelent meg rajta, kereste önmagát. Volt, aki limuzinnal jött, még többeket azonban rongyos ruházatuk miatt először nem akart beengedni a teremő.

A rab

Azon a téli tanítási napon Hans Dieter Fuchsenblatt, 34 éves helyi lakos, foglalkozására nézve „mindenes” reggel óta ült az iskola kerítésén. Várt. Mint mindig, most is, valamiféle különös, fojtó vágy égett benne, hogy elinduljon és megnézze, Carmen megérkezett-e az iskolába.

A férfi már régóta a saját maga által felépített világban élt.

Augusztus közepén minden rendes német kisgyermek iskolába megy. Augusztus elején pedig minden rendes tanár és iskolagondnok, takarító és konyhás, valamint a mindenes is bemegy az épületbe és karban tart, értekezik, leltároz.

Hans a kerítést festette. Sietett, mindössze három napja volt rá, hogy befejezze. A festék azonban lassan száradt. Az első nap eseménytelenül telt - csak festett és festett. A második napon azonban megjelent egy hosszú, fekete hajú, fiatal nő, egy kislányt vezetve.

- Látod, Carmen, a bácsi lefesti a kerítést! Milyen szép lesz, igaz?

A kislány nem válaszolt, nagy, mélybarna szemeit előbb az anyjára, majd Hansra emelte.

Ekkor érezte először a férfi azt a különös bizsergést, amiről fentebb már említést tettünk. Talán az atyai aggodalom és a feltétlen büszkeség lehetett. Hans mindenesetre nem ijedt meg tőle. Rámosolygott az anyukára.

- Szervusz - mondta, kicsit ingerült hangon.

- Ismerjük egymást? - Carmen édesanyja zavarba jött, de kedvesnek tűnt.

Hans nem válaszolt, belemártotta az ecsetet a festékes vödörbe, lassan. Majd kihúzta belőle, gondosan lecsepegtette és néma vigyorgással visszafordult az immáron javarészt zöld kerítéshez.

Ettől a pillanattól kezdve Hans Dieter Fuchsenblatt minden reggel megleste Carment. A történet nem tudni, mikor született beteg agyában, mindenesetre, mire eljött a tél, kerek egész alkott. Volt bevezetése, tárgyalása, viszont nem rendelkezett befejezéssel. Hans ezt az életre bízta.

Egy novemberi, hűvös napon a kislány mérgesen szállt ki anyja autójából. Bevágta az ajtót és még vissza is kiabált, dühtől és sírástól maszatos arccal.

- Utállak!

Majd csizmácskáit erőteljesen a betonjárdához csapva elindult befelé, az iskolakapun. Hans homlokán pattogni kezdett az ütőér.

- Anya az ilyen? - kérdezte.

- Nem, az ilyen nem anya - válaszolta saját magának.

- Eltiltja tőlem a gyereket - rándult meg az arca.

- Nem hagyom! - húzódott el ideges ajka.

- Mit mond? - tette fel az újabb kérdést. - Nem láthatom többet Carment?

- Én vagyok az apja! - sziszegte válaszul.

Úgy fél tizenegy tájban kész volt a haditerv. Odasettenkedett az udvaron hógolyózó gyerekekhez. Egy darabig csak figyelt, mint a zsákmányára leső vadász, majd nekiindult. „Mmmost vagy sooooha!” - dadogta, mert beszédhibája a döntő pillanatokban mindig eluralkodott rajta. Odaszaladt a piros télikabátos kislányhoz.

- Gyere velem! - mondta határozottan.

Carmen pedig ment. Nem messze, csak a fűtőházig. Ott rájött, hiba volt a mindenes bácsit követni. Sikítani akart, de nem tudott, mert az erős férfikéz befogta a száját. Ijedten eszmélt rá, hogy nagyon nagy bajban van, és már nem lehet visszacsinálni.

Autóztak, meglehetősen sokat. Amikor a jármű megállt, és egy furcsa ház előtt kiszálltak, a kislány már azt is tudta, hogy hol van. A régi művésztelepi villa saroktornyai úgy meredeztek felé, mint furcsa, kísértettörténetbeli alakok, hatalmas, redőnyös ablakszárnyakkal.

Körülbelül egy óra járásra voltak az iskolától, a parkon túl, amerre senki sem járt télen. Egyébként egyszer nyáron, amikor minden zöldellt, édesanyjával bicikliztek erre, igaz, a magányos villát mindig elkerülték. Az épület baljós dohszagával régi idők megkeseredett szellemeinek bűzös leheletét árasztotta.

Egy furcsa kis szobába vitték, ahol barackszín tapéta és fehérre festett lánybútorok várták. Rengeteg játék volt a polcokon. Később könyvek, és folyóiratok. A szoba berendezése a kislány korának megfelelően változott az évek során.

Hans mindent megadott a kislánynak. Mesét olvasott neki esténként, tanította, nevelte. Mindig a legkitűnőbb lányruhákat vásárolta neki. Ételben és italban a kedvenceket szolgálta fel. Egy valamit nem tudott elérni: boldognak látni a „lányát”. Ez fájt neki, és amikor Carmen az első időben esti magányában, a kék bárányos éjjeli lámpa fényénél zokogva hívta anyját, Hans vele sírt a másik szobában.

A gyerekrablás utáni második esztendőől túrta a kiskamasz rigolyáit. Mivel Carmen volt az első és igazából az egyetlen „lánya”, úgy érezte kevés a tudása. Szakkönyveket vásárolt hát, és beiratkozott az egyetem pszichológia fakultására. Mindent tudni akart, és mindent érteni szeretett volna. Hans gondoskodó, jó édesapa volt.

A kicsi lány pedig nőtt, növekedett. A könyvtárból könyveket hozatott magának „apjával”, rendszeresen olvasta a helyi lapokat és nagyon sokat tévézett. A szökésen gondolkodott. Tudta, hogy csak egyszer, mindössze egyetlen egyszer lehet megpróbálni. Tisztában volt vele, hogy az örültek a szökési kísérlet után csalódnak áldozatukban, és általában egy „szép” szertartás keretében kivégzik őket.

Carmen Sturm élni akart. Szaladni szeretett volna a parkban, fiúkkal találkozni az iskola lépcsőjén, csókot kapni az autós moziban. De leginkább arra vágyott, hogy újra átölelhesse az édesanyját, és azt mondhasa neki: „Bocsánat, amiért akkor azt kiabáltam neked, hogy utállak!”

A szó minden nap visszhangot vetett a fejében. Ez hajtotta előre; újabb és újabb terveket szőni. Így sikerült a tökéleteset kidolgozni: a végleges változatot.

A tizennyolcadik születésnapjára „apja” megígérte, hogy megkóstolhatja az alkoholt. Este, amikor Hans végzett a munkával, bejött a szobájába egy hatalmas tortával, rajta tizennyolc gyertya. Énekelt is hozzá. Repedtfazék hangon, zavartan, de elkornyikálta a szülinapi dalt. Leült a kétszemélyes kis asztal mellé, csillogó szemekkel ránézett a lányra.

- Felnőttél, kislányom! - mondta meghatottan. Nézte a gyönyörű, fekete hajú fiatal nőt. Hirtelen felugrott a székről, csontos karjaival megropogtatta a vállait, és átadta neki az ajándékot: egy nagy dobozt, szépen becsomagolva, fehér csipkeszalaggal átkötve.

Carmen ki akarta bontani. Hans megfogta a kezét.

- Ne most, majd este, ha egyedül maradsz! - majd felszeletelte a tortát és ettek belőle.

- Mesélj, kicsim, milyen napod volt ma? - ezt mindig megkérdezte, és a lány sohasem válaszolt rá. Hans nem is tartotta ezt fontosnak, ezért Carmen beszámolója helyett elmesélte, milyennek is látszott aznap a világ, a falon túl. Ma sem történt másként. Amikor befejezte, Carmen töltött a pezsgőből a poharába.

- Miért csak egy poharat hoztál be? - kérdezte, fejét a vállára hajtva. Mosolygott.

- Tudod, szépségem, apuci nem ihat. A gyógyszerek! Elfelejtetted? - hatódott meg a férfi, „lánya” önzetlenségétől.

- Apa, csak egy pohárával! A kedvemért! - kérlelték az őzbarna szemek. Hans feszült lett. Minden erejével a lányt szolgálta, mindent meg akart neki adni - kivéve persze a szabadságot.

- Nem lehet, galagonyabokrom! - súgta remegő hangon.

A nagylány elsírta magát. Igazi könnyeket hullajtott, amelyek fáradt kristály-fehéren, mint sikító holtak hulltak a padlóra, hogy gyötrő fájdalommal összeállva terüljenek szét, egyetlen hatalmas sáros pocsolyává.

Tudta, hogy ezzel a műsorral feltétlenül eléri a célját, másként nem is lehet. Hans mély sóhajjal töltött magának, és ivott.

- Csa-csak s-s-sírni ne lásson a-a-apuci! - motyogta zavartan.

Elpakolták a maradékot, a férfi kiment. Carmen a lépései zajából tudta, mikor mit csinál: Hans zuhanyozás nélkül a hálószoa felé vette a lépteit, és becsukta az ajtaját.

A lány várt még egy kicsit, aztán az éjjeli lámpa fényénél megkereste a hosszú évek gondos munkájával meglazított csapot az ablaktáblán. Kiemelte. Átlépett a helyén keletkezett furcsa, féloldalas résen. Nem nézett vissza, szaladt, ahogy a lába bírta. Nyolc éven keresztül minden nap felidézte a parkot és az édesanyjával eltöltött biciklitúrák emlékét. Most tudta az utat, vitte a lába. Egy félórányi volt az első ház a város peremén, rátapasztotta a kezét a csengőre, és csak nyomta, nyomta, ahogyan elfogyó erejéből tellett. Idős asszony nézett ki, és azonnal szólt a fiának és a menyének. Azok mentek kaput nyitni.

- Ki maga? - kérdezte a fiatal férfi szigorúan.

- Carmen Sturm - lehelte a lány és a számára megerőltető futástól összeesett.

Nyolc évig tartó raboskodás után megszökött a rab. Megtalálta az édesanyját, és az igazi otthonát, vagyis nem kért „pótapja” gondoskodásából többé. Nem kellett a barackszín lánycsoda, a finom ételek, a szép ruhák. Hálátlan leány!

Hans Dieter Fuchsenblatt kóvályogva ébredt. Tudta, hogy a nyugtatók mellé nem szabadott volna alkoholt fogyasztania. Elhatározta, megnézi, hogy Carmennel minden rendben van-e. Amikor kinyitotta a lány ajtaját, megcsapta az erős nyári éjszaka levegője. Lerogyott az ágyra. Nem sírt, tudta, a gyerekek előbb vagy utóbb kirepülnek. Csak fájt. Maradhatott volna még.

A férfi kiballagott a város szélére. Nézte, ahogyan a nap felkel. Carmen folyton napot rajzolt, amíg kisebb volt. „Milyen szépen színezett! Az a kacsza is...” Most vadkacsák repülnek felette, szabadon szárnyaló csodák. Gyűlölte őket, kiterjesztett szárnyukért, égnek vetett büszke fejtartásukért.

Amint meglátta a közeledő vonatot, mosolyogva, megelégedve lépett egyet. „Vége!” - gondolta. Carmen meghalt.

A zakatoló fémszörnyeteg fékezett, de hatalmas vasteste bekebelezte a neki támadó férfit, akinek fiatal teste azonnal rommá lett; hússá, összetört csontokká, vérré, zúzott koponyává. Porrá és semmivé. Ebből a sáros, szörnyű masszától, ami valaha egy ember lehetett, a gyilkos vonat vezetője valami lilás-vöröses ködöt látott felszállni. Amikor ezt képes volt jegyzőkönyvbe mondani, azonnal elküldték a lelkes vasutast alkohol-vizsgálatra. De még a rendelőben is állította, hogy az általa tapasztalt színes, ember formájú pára egy hosszú pillanatig boldogan tekintett a horizont felé, mielőtt végképp eltűnt a fák felett.

Az ajándékos születési doboz szétszóródott a töltésen. Fényképek voltak benne, Carmenről. A kislány rajzai, az első levágott hajtincs, egy gyöngysorocska, az első együtt megoldott matekpélda. Vitte a szél a lapokat, beterítette vele a parkot, a fenyőket és a puha füveket. Carmen Sturm elmúlt nyolc éve ott feküdt a nyári reggel fűrésztötte zöld szőnyegen.

